

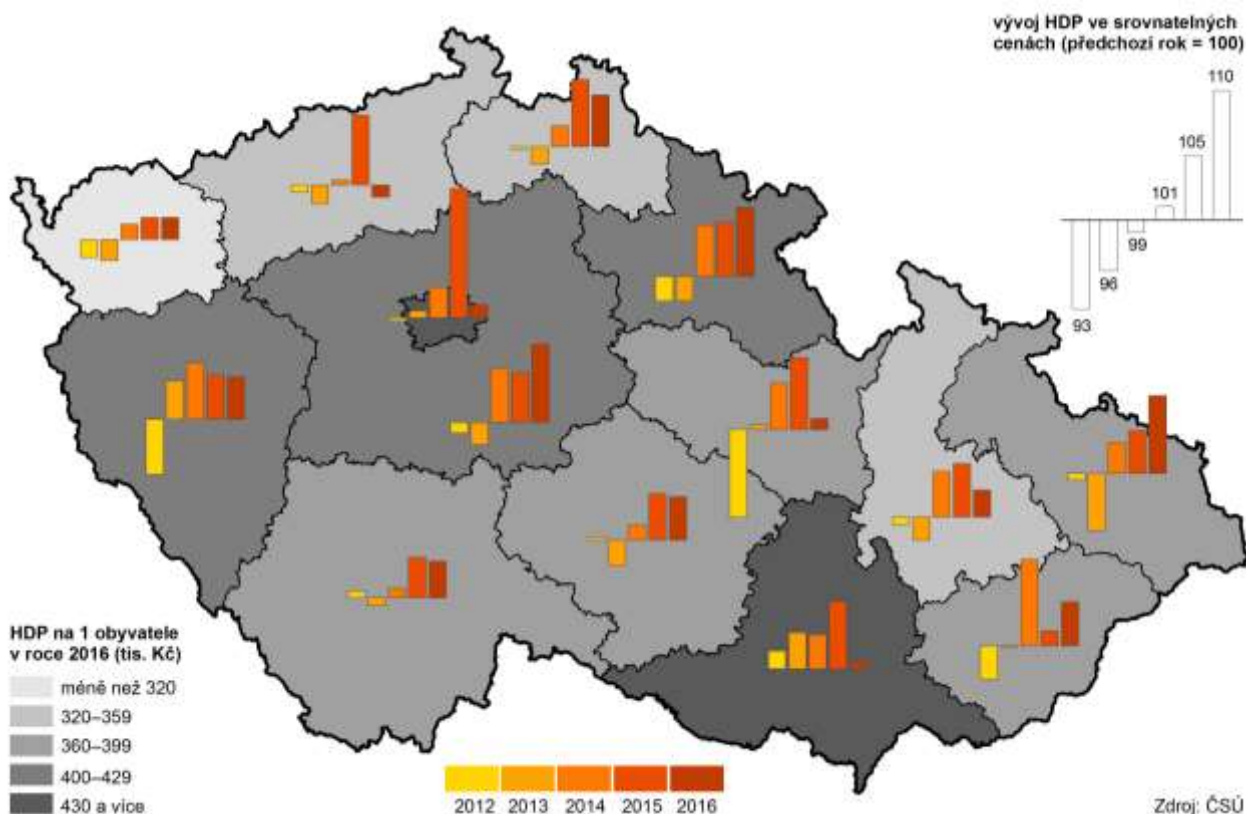
3. Ekonomický vývoj

V oblasti regionální makroekonomické statistiky je hodnocen vývoj do roku 2016, přitom za rok 2016 jsou zatím k dispozici pouze předběžné výsledky. Definitivní údaje za rok 2016 a předběžné výsledky roku 2017 za kraje budou zveřejněny v polovině ledna 2019.

HDP v s. c. od roku 2014 již třetím rokem roste.

Po období hospodářské nestability regionální hrubý domácí produkt (RHDP) Jihočeského kraje ve srovnatelných cenách (s. c.) od roku 2014 rostl. V roce 2016 podle předběžných výsledků meziročně vzrostl o 2,8 %. Oproti předchozímu roku se růst sice poněkud zpomalil, ale pokračuje již třetím rokem. Ve srovnání s vývojem HDP v s. c. České republiky měl kraj v roce 2016 mírně nadprůměrný přírůstek, ale v delším časovém horizontu byla dynamika hospodářství kraje spíše mírnější, tzn. relativní přírůstky a úbytky menší.

Ktg 3.1 Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2012 až 2016

Většina krajů se již vyhoupla nad předkrizovou úroveň.

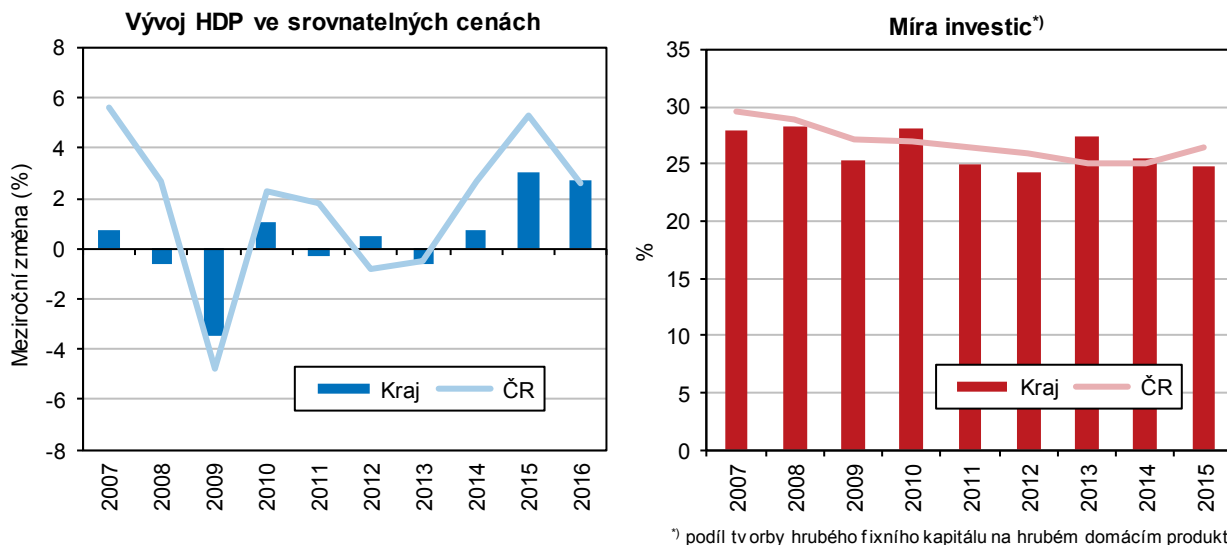
Kladný hospodářský vývoj byl v roce 2016 podle předběžných výsledků zjištěn ve všech krajích s výjimkou Ústeckého. Nejrychlejší meziroční růst HDP v s. c. (nad 5 %) zaznamenaly v roce 2016 kraje Středočeský, Moravskoslezský a Královéhradecký. Zásadou pokračujícího růstu HDP v s. c. se již všechny regiony vyhouply nad předkrizovou úroveň, pouze Karlovarský a Ústecký za ní zaostávají. Nejvýraznější nárůst proti roku 2008 zaznamenal Plzeňský kraj.

Podíl Jihočeského kraje na HDP ČR se snížil.

Vzhledem k tomu, že dlouhodobý vývoj RHDP Jihočeského kraje byl ve srovnání s celou republikou mírnější (pozvolnější), zmenšil se podíl kraje na tvorbě HDP ČR. Zatímco v roce 2000 představoval 5,7 % a byl šestý nejvyšší mezi kraji, v roce 2016 činil 5,0 % a byl sedmý. Toto horší umístění si Jihočeský kraj drží třetím rokem poté, co byl předstižen Plzeňským krajem.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt a míra investic v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

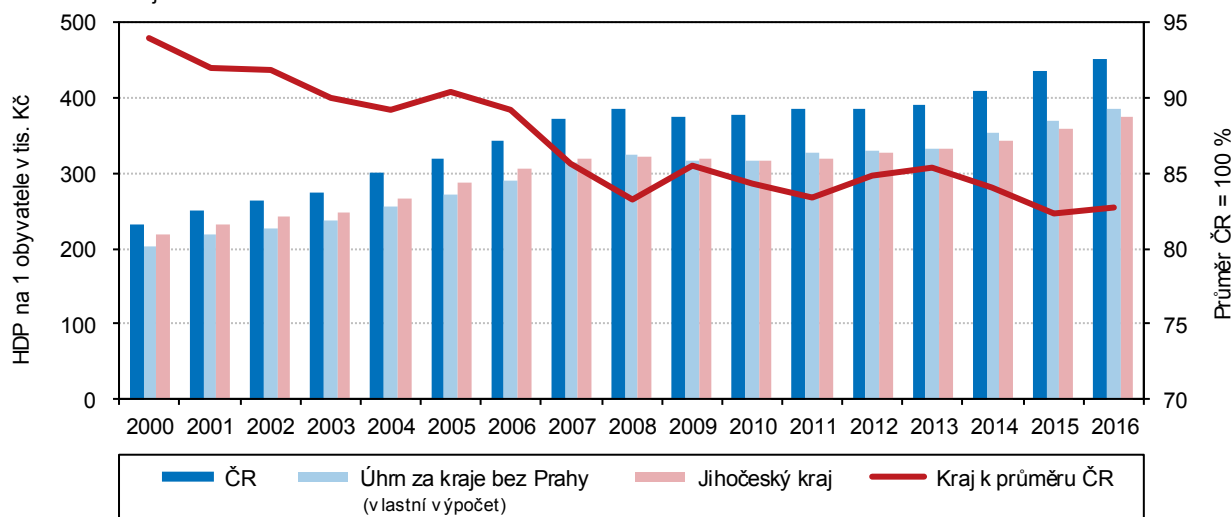
Jihočeský kraj si pohoršil i v RHDP na 1 obyvatele; klesl na osmé místo mezi kraji.

Podle hodnoty RHDP na 1 obyvatele se kraj v letech 2015 a 2016 řadil na osmé místo v regionálním srovnání. Do roku 2000 byl jeho HDP na 1 obyvatele zpravidla třetí nejvyšší, postupně se však jeho pozice zhoršovala. V roce 2007 obsadil páté místo, a protože zde krize nastoupila dříve než ve většině krajů, propadl se v roce 2008 na místo osmé a v dalších letech se umisťoval na šestém až devátém místě.

Horší pozici Jihočeského kraje v mezikrajském srovnání dokumentuje i vztah regionálního HDP na 1 obyvatele a celorepublikového průměru, respektive HDP na 1 obyvatele vypočteného za souhrn krajů s výjimkou Hlavního města Prahy¹. HDP Jihočeského kraje na 1 obyvatele až do roku 2006 průměr mimopražských krajů převyšoval zpravidla o 6–8 %, od roku 2007 se pohyboval těsně kolem tohoto průměru a od roku 2011 již jen pod ním, v letech 2015 a 2016 se mu vzdálil o 3 %.

Graf 3.2 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

¹ Hlavní město Praha mělo mezi kraji zcela mimořádnou pozici z hlediska HDP. Ve srovnání s průměrem celé ČR je hodnota RHDP Prahy na obyvatele nesrovnatelně vyšší; od roku 2001 víc než dvojnásobná. Praha zvyšuje republikovou hodnotu natolik, že žádný jiný kraj ji už nepřekračuje. Proto jsme zařadili i porovnání s hodnotou vypočítanou za skupinu krajů s výjimkou hlavního města.

Regionální HPH v b. c. Jihočeského kraje přechodně v letech 2009 a 2010 klesala, od roku 2011 opět roste.

Vývoj RHDP úzce souvisí s vývojem regionální hrubé přidané hodnoty (HPH), která je jeho součástí. Regionální HPH představuje rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví daného regionu. Protože se vyjadřuje v běžných cenách, je její vývoj ovlivněn i cenovými vlivy. Regionální HPH měla trvale rostoucí trend, který se vlivem nastupující globální recese zpomalil a v letech 2009 a 2010 HPH dokonce klesala. Od roku 2011 sice opět rostla, od roku 2014 meziročně cca o 4 %, přesto zaostávala za předkrizovou dynamikou.

V letech 2015 a 2016 rostl podíl sekundárního sektoru a klesal podíl primárního a terciárního sektoru.

Ve struktuře HPH lze v dlouhodobém horizontu pozorovat změny, které platí ve většině krajů: klesající podíl primárního sektoru a rostoucí podíl terciéru. V době ekonomické recese byly zaznamenány opačné tendence, ale v posledních letech se již změny většinou navracejí do dlouhodobých trendů. V Jihočeském kraji v letech 2015 a 2016 klesá podíl primárního sektoru a díky rychle rostoucí HPH ze zpracovatelského průmyslu roste podíl sekundárního sektoru. Na rozdíl od dlouhodobých trendů pak podíl terciárního sektoru kraje mírně klesá, vzhledem k tomu, že jeho HPH sice roste, ale pomaleji než HPH sekundéru.

Oproti struktuře HPH ČR má Jihočeský kraj vyšší podíl priméru a sekundéru a nižší podíl terciéru.

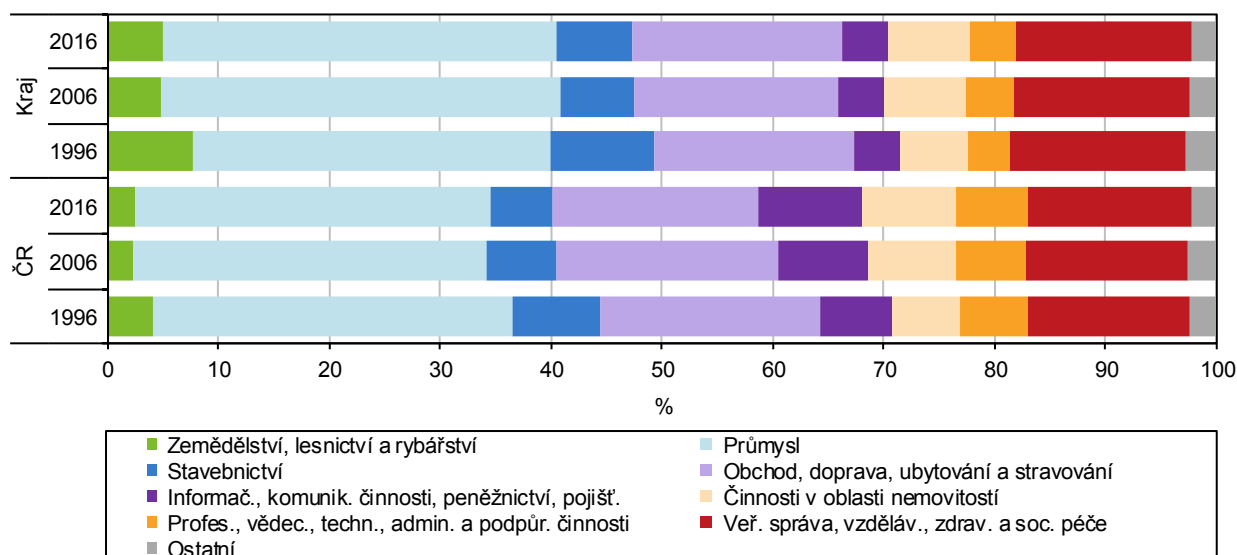
Jihočeský kraj se odlišoval od struktury HPH ČR vyšším podílem primárního a sekundárního sektoru a nižším podílem terciéru. Struktura HPH ČR je významně ovlivněna Hlavním městem Prahou, které má mezi kraji neobvyklou strukturu HPH s podílem terciárního sektoru 84 %.

V mezikrajším srovnání měl Jihočeský kraj v roce 2016 nejvyšší podíl primárního sektoru a druhý nejvyšší podíl stavebnictví.

V regionálním srovnání měl Jihočeský kraj ve struktuře HPH obvykle druhý nejvyšší podíl primárního sektoru po Kraji Vysočina a v roce 2016 zaznamenal podle předběžných výsledků dokonce nejvyšší podíl priméru. Podíl terciárního sektoru měl od roku 2010 pátý nejvyšší (zejména díky sekcím obchodu, dopravy, ubytování a stravování, veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péči). V podílu sekundárního sektoru v posledním desetiletí nejčastěji obsazoval desáté místo, přitom podíl stavebnictví kraje na HPH byl po roce 2012 nejvyšší a v roce 2016 druhý nejvyšší.

Graf 3.3 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

Míra investic ČR v letech 2008 až 2015 dosahovala pouze nižších hodnot...

O úrovni investiční aktivity vypovídá míra investic, tj. podíl tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK) na HDP. V regionálním členění jsou nejaktuálnější data o THFK za rok 2015, kdy druhým rokem ekonomika rostla a v souvislosti s dočerpáváním eurofondů se v roce 2015 očekával růst investiční aktivity. Celorepublikově k němu skutečně došlo (viz graf 3.1), ale v Jihočeském kraji míra investic v roce 2015

poklesla pod 25 % a byla druhá nejnižší od roku 1995. V celé ČR byla od roku 2009 až do současnosti relativně nízká míra investic (27 % a méně).

...podobně jako míra investic Jihočeského kraje.

Obdobně i v Jihočeském kraji můžeme období po roce 2008 označit za období s nižší investiční aktivitou. Do roku 2001 byla v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín míra investic Jihočeského kraje nad 35 % a v regionálním srovnání tak byla často nejvyšší. V letech 2002 až 2005 již byla nižší, ale stále ještě nadprůměrná, ale od roku 2006 již byla zpravidla podprůměrná a pohybovala se od 24 % po 28 %.

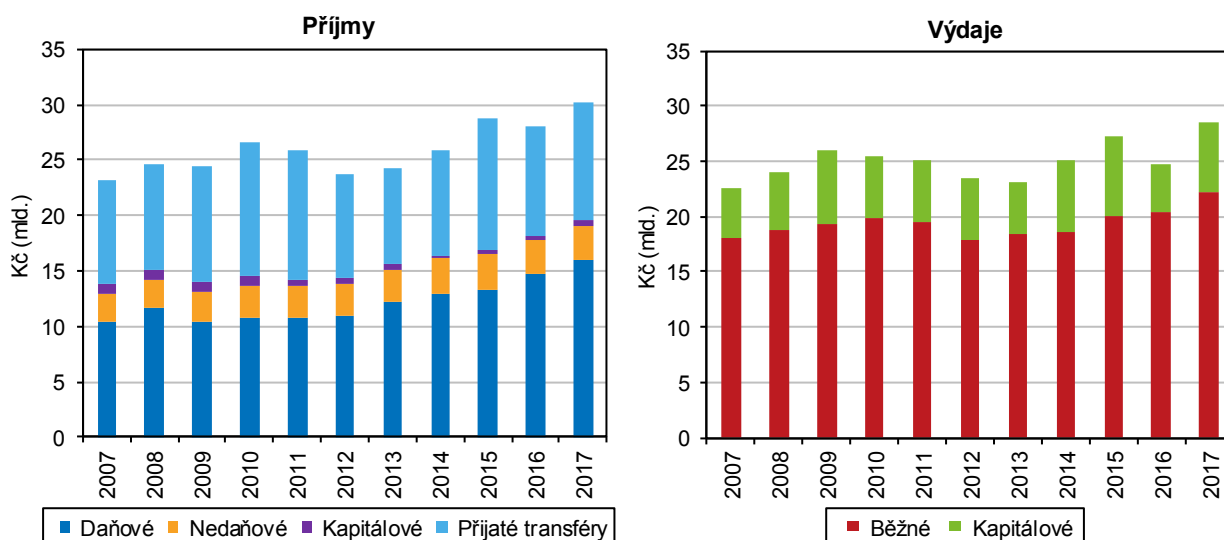
Místní rozpočty

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů v roce 2017 opět vzrostly. Saldo příjmů a výdajů nabývá většinou kladných hodnot.

Příjmy a výdaje územních rozpočtů, tj. rozpočtu kraje, obcí a svazků obcí v Jihočeském kraji měly v době ekonomické krize klesající trend, příjmy meziročně rostly od roku 2013, k růstu výdajů došlo s ročním zpožděním – od roku 2014. V roce 2015 zaznamenaly příjmy a výdaje zvýšení o 11 % resp. 9 % jistě i v souvislosti s dočerpáváním fondů z EU. Následně v roce 2016 poklesly příjmy o 3 % vlivem menších přijatých transferů a výdaje téměř o 10 % vlivem snížení kapitálových výdajů. V roce 2017 byl růst obnoven. Po celé sledované období (od roku 2007) bylo saldo příjmů a výdajů kladné, pouze v roce 2009 byly výdaje vyšší než příjmy.

Graf 3.4 Příjmy a výdaje kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí (po konsolidaci)

Pramen: MF

Hlavní část příjmů tvoří daňové příjmy, rozhodující část výdajů připadá na běžné výdaje.

Největší část příjmové položky tvořily daňové příjmy, které se s výjimkou roku 2009 a 2011 nepřetržitě zvyšovaly. V roce 2017 se na příjmech veřejných rozpočtů podílely 53 %. Ve výdajích jsou rozhodující běžné výdaje, které se s výjimkou let 2011 a 2012 trvale zvyšovaly, zatímco objem kapitálových výdajů prakticky stále kolísá. V roce 2017 se běžné výdaje podílely na celkových ze 78 % a kapitálové z 22 %. Největší podíl kapitálových výdajů na výdajích rozpočtů byl zaznamenán v roce 2015 – 27 %.

Věda a výzkum, informační technologie

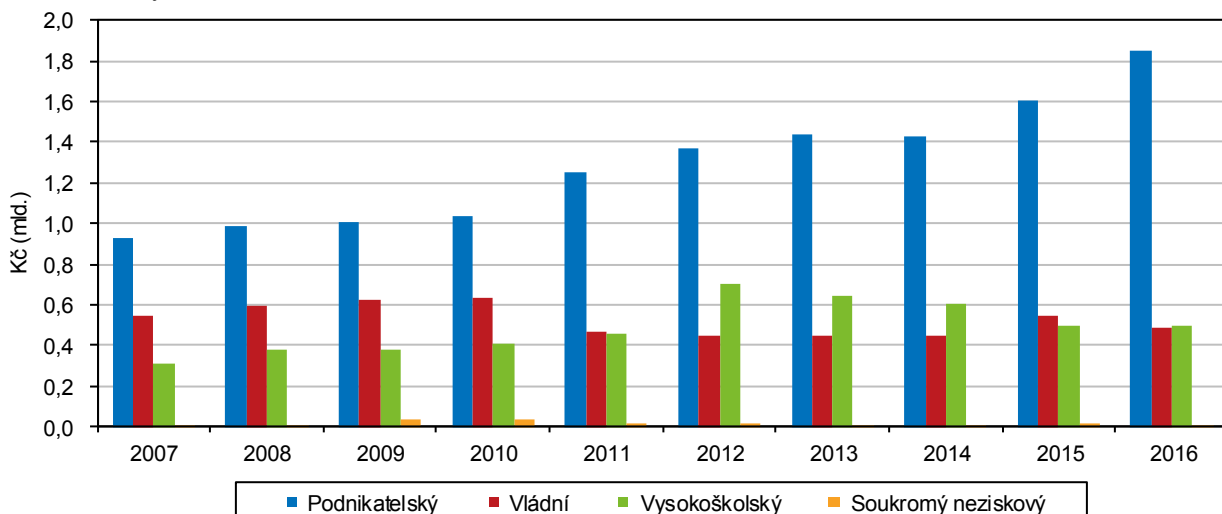
Celkové výdaje na výzkum a vývoj v kraji se zvyšovaly.

Celkové výdaje na výzkum a vývoj (VaV) se v subjektech se sídlem na území Jihočeského kraje zvyšovaly navzdory recesi až do roku 2012. V dalších dvou letech však meziročně nepatrně poklesly, a v letech 2015 a 2016 již opět rostly (meziročně o 7 %). V roce 2016 (poslední zjištěné údaje) dosáhly 2,8 mld. Kč. Za poklesem v roce 2013 a 2014 stály výdaje vysokoškolského sektoru, které se v roce 2012 meziročně zvýšily o víc než polovinu, ale v následujících letech již této výše nedosáhly a postupně klesaly. Obnovený růst celkových výdajů na VaV byl v letech 2015 a 2016 zajištěn díky podnikatelskému sektoru.

Graf 3.5 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

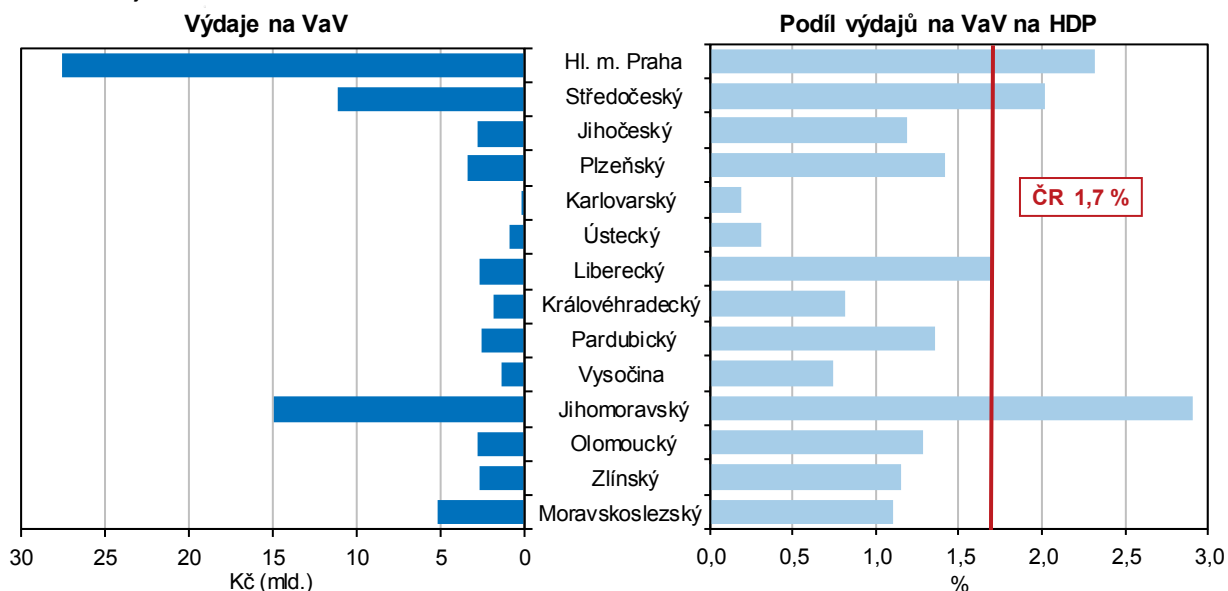

V kraji vynakládal největší objem výdajů na VaV podnikatelský sektor.

Rozhodující objem výdajů na VaV v kraji vynakládá podnikatelský sektor, ve kterém se výdaje na VaV zvyšovaly s výjimkou let 2010 a 2014 téměř lineárně. Příspěvek podnikatelského sektoru k celkovým výdajům na VaV se zvyšoval od roku 2010, kdy je tvořil ze 49 %, až na 65 % v roce 2016. Podíl vládního a vysokoškolského sektoru na celkových výdajích na VaV se naopak snižoval; v roce 2016 se u každého z nich pohyboval jen mezi 17 a 18 %. Vládní sektor v kraji se přitom ještě v roce 2010 podílel na výdajích na VaV 30 % a vysokoškolský sektor se na výdajích na VaV v roce 2012 podílel téměř 28 %. Podnikatelský sektor se věnuje především experimentálnímu vývoji a také aplikovanému výzkumu, zatímco vládní a vysokoškolský sektor především základnímu výzkumu.

Graf 3.6 Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2016

Zdroj: ČSÚ

Podíl výdajů na VaV na RHDP v roce 2016 byl podprůměrný a mezi kraji osmý nejnižší.

Podíl výdajů na VaV na RHDP Jihočeského kraje se dlouhodobě zvolna zvyšoval. Nejvyšší hodnoty v historii kraje dosáhl v roce 2012, kdy představoval 1,22 %, poté se dva roky poněkud snižoval a v letech 2015 a 2016 nepatrně rostl. V roce 2016 se výdaje na VaV podílely na RHDP z 1,19 %, což je v mezikrajském srovnání osmý nejnižší podíl. Největší objem výdajů na VaV ve srovnání s RHDP vydával kraj Jihomoravský 2,91 %, nejméně kraj Karlovarský (0,19 %).

Výzkumu a vývoji se v kraji věnovalo více než 3,6 tis. zaměstnanců.

V Jihočeském kraji se vědě a výzkumu v roce 2016 věnovalo 123 pracovišť, z nichž bylo 98 v podnikatelském, 13 ve vysokoškolském a 9 ve vládním sektoru. Pracovalo v nich téměř 3,6 tis. zaměstnanců (fyzické osoby). Po přepočtu na plně zaměstnaného pracovníka VaV byl tento počet nižší – 2 378 zaměstnanců, z toho bylo 965 výzkumných pracovníků a 1 010 techniků. Tento přepočtený počet se za posledních deset let zvýšil o 31 %.

Používání prostředků ICT v domácnostech se stále zvyšuje.

Počítačová gramotnost a používání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a u jednotlivců se neustále zvyšuje. Podle výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech² bylo v roce 2016 vybaveno osobním počítačem 73,5 % domácností Jihočeského kraje, přitom ještě v roce 2008 počítačem disponovala necelá polovina domácností. Vybavenost domácností internetem rostla rychleji a od roku 2014 byla vyšší než vybavenost počítači, vzhledem k tomu, že počítače již nejsou jediným prostředkem umožňujícím jeho používání. V roce 2016 internet používalo 74,3 % domácností kraje, přitom ještě v roce 2008 to bylo méně než 40 %. V porovnání s domácnostmi České republiky používaly domácnosti Jihočeského kraje počítač i internet v menší míře.

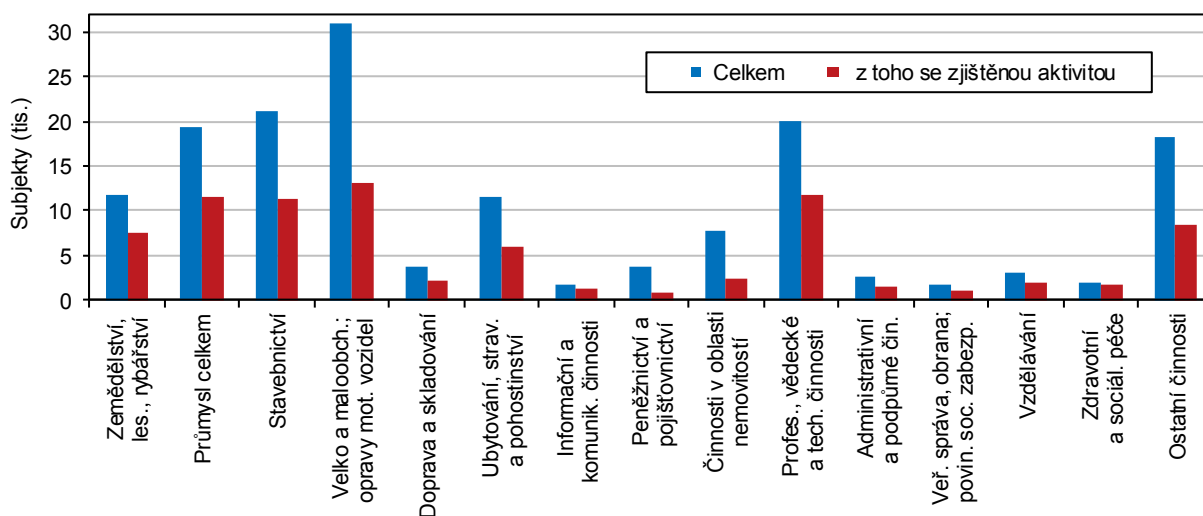
Organizační statistika

Počet subjektů evidovaných v RES se od roku 2013 každoročně zvyšoval o 1 %.

V registru ekonomických subjektů (RES) bylo k 31. 12. 2017 evidováno téměř 165 tis. subjektů se sídlem v Jihočeském kraji, během roku se jejich počet zvýšil o necelé 1 %. RES tvořily z 80 % fyzické osoby, především podnikající dle živnostenského zákona – téměř 116 tis. (70 % z celkového počtu subjektů a 88 % z fyzických osob). Mezi právníckými osobami bylo nejvíc společností s ručením omezeným – 15,5 tis. (9 % z celkového počtu subjektů a 46 % z právníckých osob).

Graf 3.7 Ekonomické subjekty podle převažující činnosti v Jihočeském kraji k 31. 12. 2017

Zdroj: ČSÚ

U více než poloviny subjektů byla prokazatelně zjištěna aktivita.

Koncem roku 2017 bylo prokazatelně aktivních více než 84 tis. subjektů (51 % z celkového počtu): 65 tis. fyzických osob a 19 tis. právníckých osob. Fyzických osob podnikajících dle živnostenského zákona bylo se zjištěnou aktivitou 55 tis. (48 % z počtu všech živnostníků) a aktivních společností s ručením omezením 12,9 tis. (83 % z jejich celkového počtu).

² Údaje Výběrového šetření a využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci jsou zjišťovány každoročně ve 2. čtvrtletí na výběrovém vzorku jednotlivců ve věku 16 a více let a jeho výsledky jsou přepočteny na celou sledovanou populaci. V krajském členění jsou z důvodu vyšší reprezentativnosti publikovány tříleté klouzavé průměry (např. údaj za rok 2016 je vypočítán jako průměr z dat za roky 2015, 2016 a 2017).

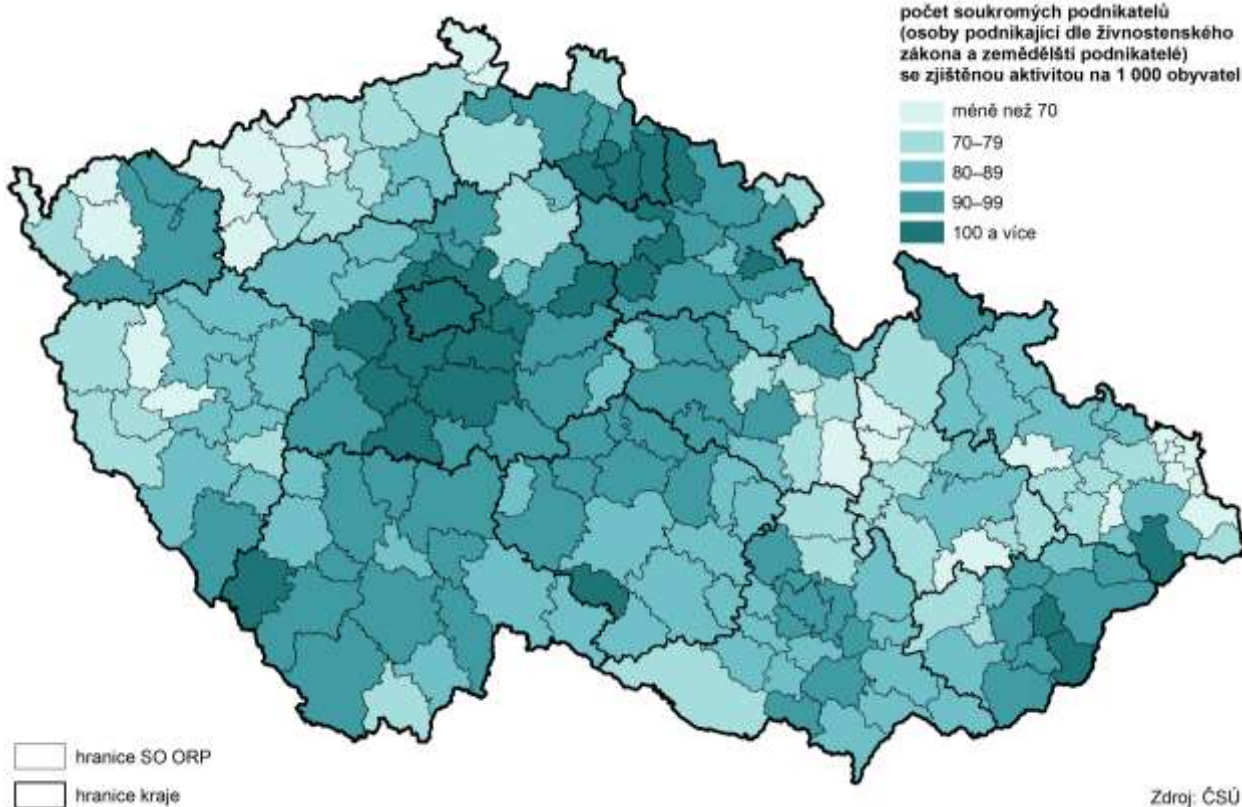
Z hlediska převažující ekonomické činnosti je nejvyšší podíl prokazatelně aktivních subjektů v sekci zdravotní a sociální péče.

Z hlediska převažující činnosti nejvíc subjektů se zjištěnou aktivitou působilo ve velkoobchodu a maloobchodu, opravách a údržbě motorových vozidel, kde je zaevidován největší počet subjektů (bez ohledu na jejich aktivitu). Nejvyšší podíl aktivních subjektů na evidovaných subjektech však v kraji má zdravotní a sociální péče, kde je prokazatelně aktivních 87 % subjektů, informační a komunikační činnosti s podílem 67 %, vzdělávání s podílem 65 % a zemědělství, lesnictví a rybářství s 64 % prokazatelně aktivních subjektů.

Během roku 2017 RES zaevidoval 5,1 tis. nových subjektů.

V průběhu roku 2017 bylo do RES Jihočeského kraje zaregistrováno 5,1 tis. nových subjektů, z nich 72 % (3,7 tis.) tvořily fyzické osoby, především podnikající dle živnostenského zákona (3,3 tis.). Mezi nově vzniklými právními osobami figurovaly nejčastěji společnosti s ručením omezeným (1 098) a spolky (193).

Ktg 3.2 Soukromí podnikatelé v SO ORP k 31. 12. 2017

V kraji bylo v přepočtu na 1 tisíc obyvatel aktivních 86,7 živnostníků a 6,2 zemědělských podnikatelů – fyzických osob.

V přepočtu na 1 tis. obyvatel bylo v kraji koncem roku 2017 aktivních 86,7 živnostníků podobně jako v ČR (86,9 živnostníků na 1 tis. obyv.), ale počet zemědělských podnikatelů – fyzických osob (6,2 na 1 tis. obyvatel) byl proti celorepublikovému průměru téměř dvojnásobný (v ČR 3,4 na 1 tis. obyvatel). Jihočeský kraj měl druhý nejvyšší počet zemědělských podnikatelů – fyzických osob (po Kraji Vysočina) a pátý nejvyšší počet aktivních živnostníků v přepočtu na 1 tis. obyvatel. V meziročním srovnání se počet fyzických osob – živnostníků i zemědělců se zjištěnou aktivitou v kraji zvýšil.

Relativně nejvíc aktivních živnostníků bylo na Třeboňsku a Českobudějovicku, nejvíc aktivních zemědělců na Prachaticku.

Z hlediska vnitroregionálního, podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností, bylo koncem roku 2017 nejvíc aktivních živnostníků v přepočtu na 1 tis. obyvatel na Třeboňsku a Českobudějovicku (93,6 a 93,5), dále na Táborsku (90,4) a Českokrumlovsku (89,5). Naopak nejméně živnostníků v relaci k obyvatelstvu provozovalo živnost na Kaplicku a Dačicku (méně než 75 na 1 tis. obyvatel). Soukromých zemědělců se zjištěnou aktivitou hospodařilo nejvíc mezi obyvateli na Prachaticku, Vimpersku a Vodňansku (v rozmezí 11,2 a 11,5 osob na 1 tis. obyvatel) a naopak nejméně na Českobudějovicku (3,0).

Zemědělství

Produkce zemědělského odvětví v b. c. v roce 2016 meziročně vzrostla a byla třetí nejvyšší v historii...

...zejména zásluhou rostlinné produkce.

V kraji od roku 2010 převažuje rostlinná produkce nad živočišnou.

Rostlinná produkce převažovala ve všech krajích ČR s výjimkou Pardubického.

Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách (b. c.) v Jihočeském kraji od roku 2010 meziročně většinou rostla. V roce 2014 díky rekordní sklizni dosáhla nejvyšších hodnot, v roce 2015 poklesla téměř o 10 % a v roce 2016 podle semidefinitivních výsledků (poslední dostupné výsledky) opět vzrostla (o 6 %) na třetí nejvyšší hodnotu v historii kraje (po roce 2014 a 2012).

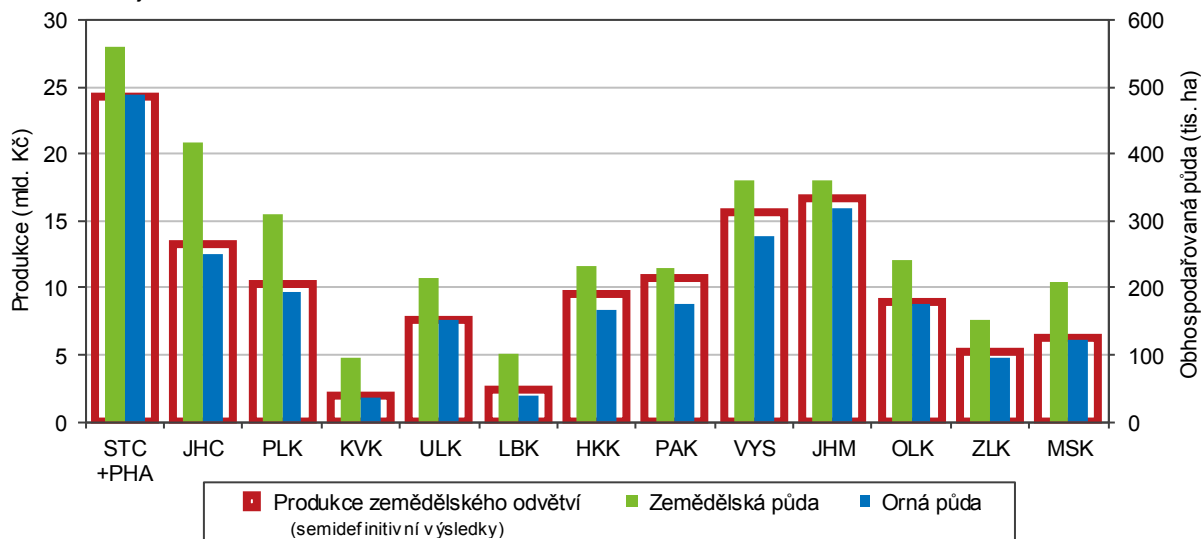
Meziroční nárůst produkce zemědělského odvětví v roce 2016 byl navzdory poklesu živočišné produkce o 4 % zajištěn rostlinnou produkcí, která meziročně vzrostla o 9 %, a produkcí zemědělských služeb, která vzrostla na víc než dvojnásobek. Rovněž produkce zemědělského odvětví celé ČR zaznamenala v roce 2016 i přes pokles živočišné produkce meziroční nárůst díky rostlinné produkci; produkce zemědělských služeb v rámci celé ČR rostla jen mírně.

Do roku 2009 produkci zemědělského odvětví Jihočeského kraje z víc než poloviny vytvářela živočišná produkce a ještě v roce 2010 v ní měla rozhodující podíl. Od roku 2011 ji však převýšila rostlinná produkce, jejíž podíl na celkové produkci zemědělského odvětví se pak pohyboval od 51 % v roce 2011 do téměř 55 % v roce 2014. V roce 2016 podle semidefinitivních výsledků tvořila produkci zemědělského odvětví z 54 % rostlinná produkce, z 38 % živočišná produkce, z téměř 5 % produkce zemědělských služeb a zbylá 3 % činil podíl nezemědělských vedlejších činností.

Také v ostatních krajích převažovala v posledních letech rostlinná produkce nad živočišnou. Výjimkou je Pardubický kraj, ve kterém v letech 2013 a 2016 zásluhou rostoucí výroby jatečné drůbeže měla rozhodující podíl na produkci zemědělského odvětví živočišná produkce.

Graf 3.8 Produkce zemědělského odvětví a plocha obhospodařované půdy podle krajů v roce 2016

Zdroj: ČSÚ

Jihočeští zemědělci vytvářejí mezi kraji čtvrtý největší objem produkce.

Jihočeský zemědělský sektor se podílel v roce 2016 na produkci zemědělského odvětví ČR 10,0 %, když jeho podíl na živočišné produkci byl 11,0 % a na rostlinné produkci 9,0 %. Hodnotou produkce se mezi kraji řadí dlouhodobě na čtvrté místo. To odpovídá umístění kraje podle výměry orné půdy. Kraj má sice po Středočeském kraji největší plochu zemědělské půdy, ale vlivem vysokého podílu trvalých travních porostů je jeho plocha orné půdy až čtvrtá největší po krajích Středočeském, Jihomoravském a Kraji Vysočina. Ve stejném pořadí se na prvních čtyřech místech kraje objevují od roku 2006 i podle produkce zemědělského odvětví. Pouze v letech 2012 a 2014, kdy se na produkci Jihomoravského kraje podepsalo sucho, se kraje na druhém a třetím místě vyměnily.

Produkce zemědělského odvětví kraje na 1 ha zemědělské půdy bývá podprůměrná.

Produkce zemědělského odvětví Jihočeského kraje v přepočtu na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy byla v roce 2016 čtvrtá nejnižší mezi kraji (31,7 tis. Kč/ha). Největší objem produkce na 1 ha zemědělské půdy vytvořili zemědělci Pardubického kraje (46,7 tis. Kč/ha), naopak nejmenší – karlovarští zemědělci (20,0 tis. Kč/ha).

Dlouhodobě ubývá ploch orné půdy a rozšiřují se plochy trvalých travních porostů.

Plochy obhospodařované zemědělské půdy se v jihočeském zemědělském sektoru meziročně rozšířily o 1 % díky rozšíření ploch trvalých travních porostů. Dlouhodobě však plochy obhospodařované zemědělské půdy ubývají – za desetiletí o 3,1 % a úbytek ploch obhospodařované orné půdy je ještě větší – 8,5 %. Naproti tomu se rozšiřují plochy trvalých travních porostů za deset let o 6,1 %. Klesá tak podíl obhospodařované orné půdy na zemědělské půdě, tzv. zornění půdy, z 62,7 % v roce 2007 na 59,1 % v roce 2017.

Ve struktuře osevních ploch ubývaly plochy obilovin a brambor na úkor řepky a pícnin na orné půdě.

Během posledního desetiletí se každoročně s výjimkou roku 2017 zmenšovaly osevní plochy obilovin – oproti roku 2007 byly v roce 2017 menší o 16 %. Naproti tomu až do roku 2012 přibývalo ploch řepky, v dalších třech letech se sice redukovaly, ale v letech 2016 a 2017 se opět rozšířily. Ploch brambor až do roku 2015 meziročně zpravidla ubývalo, ale v posledních dvou letech se zvětšovaly. Zmenšování ploch bylo až do roku 2009 příznačné pro pícniny na orné půdě, od roku 2010 se však jejich plochy spíše rozšiřovaly.

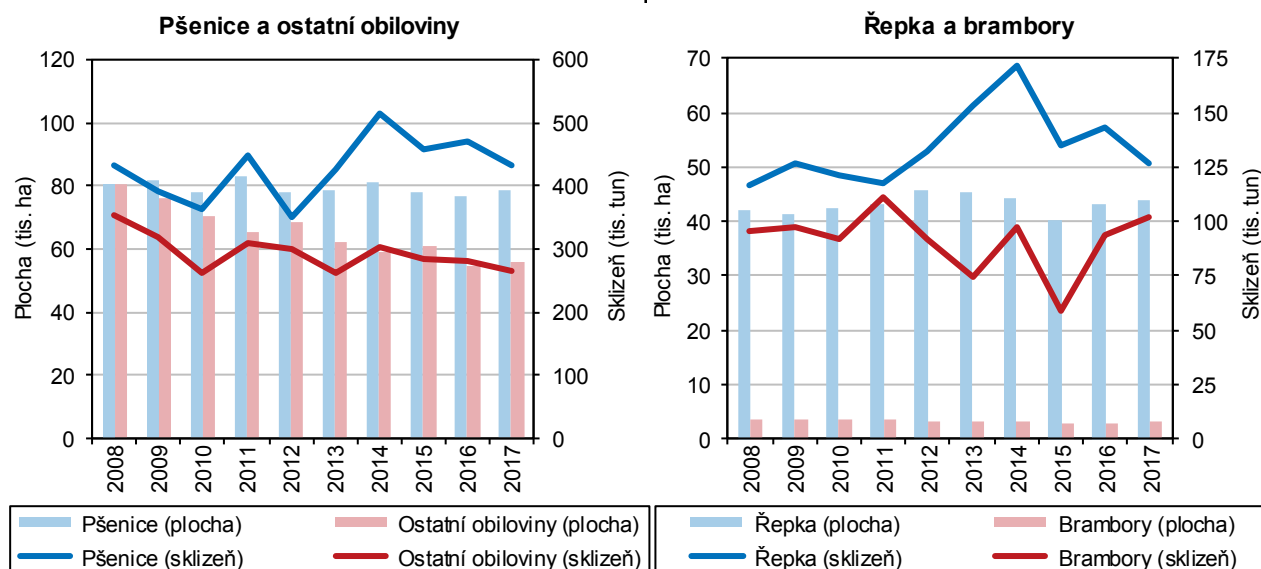
Ve struktuře osevních ploch klesl oproti situaci před 10 lety podíl ploch obilovin (zvýšil se podíl ploch pšenice a klesl podíl ploch ječmene) a brambor. Naopak se zvýšil podíl ploch řepky a pícnin na orné půdě.

Nejčastěji pěstovanou plodinou byla ozimá pšenice.

Tradičně nejčastěji pěstovanou plodinou v kraji byla pšenice ozimá – v roce 2017 na 30 % osevních ploch. Na 18 % ploch byla pěstována řepka, na 12 % kukuřice na zeleno a siláž, na 8 % ploch víceleté pícniny. Jarním ječmenem bylo oseto 7 % a ozimým 6 % osevních ploch kraje.

Graf 3.9 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň většiny plodin byla v roce 2017 meziročně horší.

Výsledky sklizně a hektarové výnosy za rok 2017 byly v Jihočeském kraji horší než v předchozích třech letech, kdy byla úroda rekordní či nadprůměrná. Meziročně lepších výsledků sklizně dosáhly pouze plodiny, u kterých došlo k většímu rozšíření ploch – žito, oves, brambory a luskoviny.

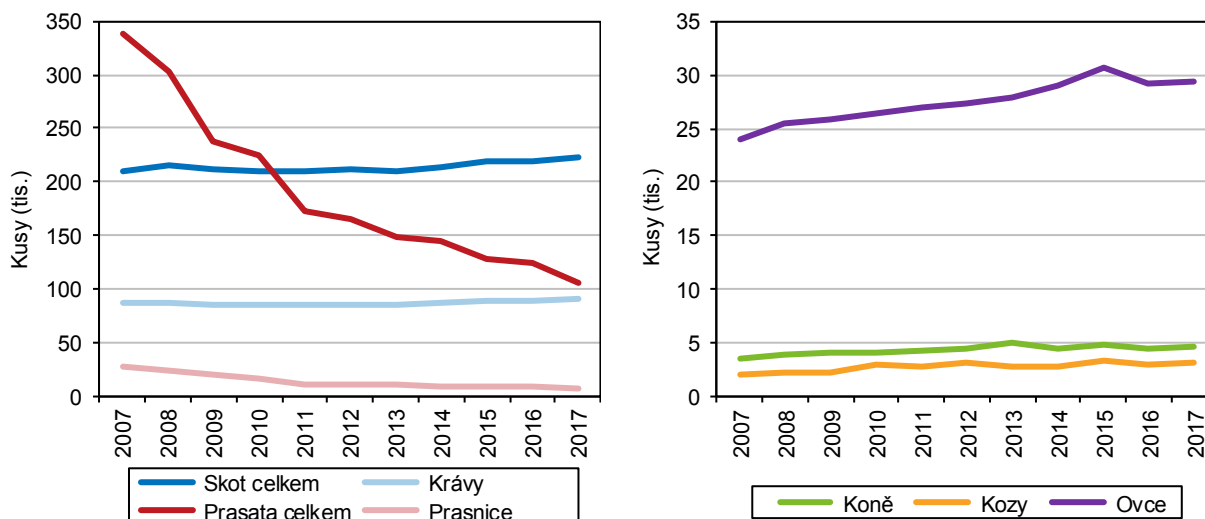
V porovnání s desetiletým průměrem byly výnosy roku 2017 u všech druhů obilovin (kromě ovsa), luskovin a brambor vyšší. U řepky, kukuřice na zeleno a siláž a sena z trvalých travních porostů byly horší. Hodnotu desetiletého průměru překonala sklizeň pšenice, luskovin a brambor vlivem vyššího výnosu a rozšiřování sklizňových ploch. Sklizeň sena z trvalých travních porostů a ovsa byla vyšší pouze zásluhou vývoje osevních ploch.

Jihočeští zemědělci patřili k předním pěstitelům většiny základních plodin.

Díky velkým osevním plochám patřili jihočeští zemědělci k předním pěstitelům většiny základních plodin. Ve sklizni obilovin celkem a sklizni pšenice jim v roce 2017 patřilo třetí místo (s podílem 9 % na ČR), sklizeň řepky měli druhou nejvyšší (s podílem 11 % na ČR), sklizeň pícnin na orné půdě stejně jako sklizeň brambor třetí nejvyšší (s podílem 13 % a 15 %). Jihočeši jsou největším producentem ovsa a žita s podílem 24 % a 18 % na ČR. A protože Jihočeský kraj měl největší plochu trvalých travních porostů (17 % z celorepublikové plochy), měl z nich i největší produkci sena (podíl na produkci ČR 18 %).

Graf 3.10 Stav hospodářských zvířat v Jihočeském kraji (podle stavu ke dni soupisu)

Zdroj: ČSÚ

Pokračovala redukce chovu prasat a rozšiřování chovu ovcí, koz a koní. Stav skotu se již čtyři roky po sobě zvyšoval.

Soupis hospodářských zvířat k 1. 4. 2017 potvrdil v jihočeském zemědělském sektoru u většiny druhů pokračování trendů z minulých let – dramatické snižování stavu prasat (za deset let téměř o 70 %) a naopak rozšiřování chovu ovcí, koz a koní. Během deseti let se stav ovcí zvýšil téměř o 23 %, stav koní o jednu třetinu a stav koz o víc než polovinu. Stav skotu, který do roku 2006 klesal a později kolísal, se od roku 2014 zvyšuje. Proti stavu před deseti lety byl podle soupisu o 5 % vyšší. Stav drůbeže se dlouhodobě snižuje s občasným meziročním vybočením z tohoto trendu. V roce 2017 se sice meziročně zvýšil o víc než pětinu, ale oproti stavu před deseti lety byl o 42 % nižší.

V regionálním srovnání má Jihočeský kraj druhá největší stáda skotu po Kraji Vysočina a vůbec nejvyšší počet krav. Dále má prvenství v chovu ovcí, na druhé příčce se umístil v chovu koní (po Středočeském kraji) a na třetí v chovu koz (po Středočeském a Libereckém kraji). V chovu prasat je na pátém místě.

Výroba mléka od roku 2013 rostla především vlivem rostoucí průměrné dojivosti, v roce 2017 poněkud poklesla.

Výroba mléka se po desetiletém období pozvolného klesání od roku 2013 zvyšovala především zásluhou rostoucí průměrné dojivosti. V roce 2017 však vlivem úbytku dojnic poklesla o 0,3 %. V mezikrajském srovnání mají jihočeští zemědělci třetí nejvyšší produkci mléka a jejich podíl na celorepublikové produkci mléka poněkud poklesl na současných 11,3 %. Na celorepublikovém počtu dojných krav se podílejí 12,8 % a průměrnou dojivost mají o 11 % nižší.

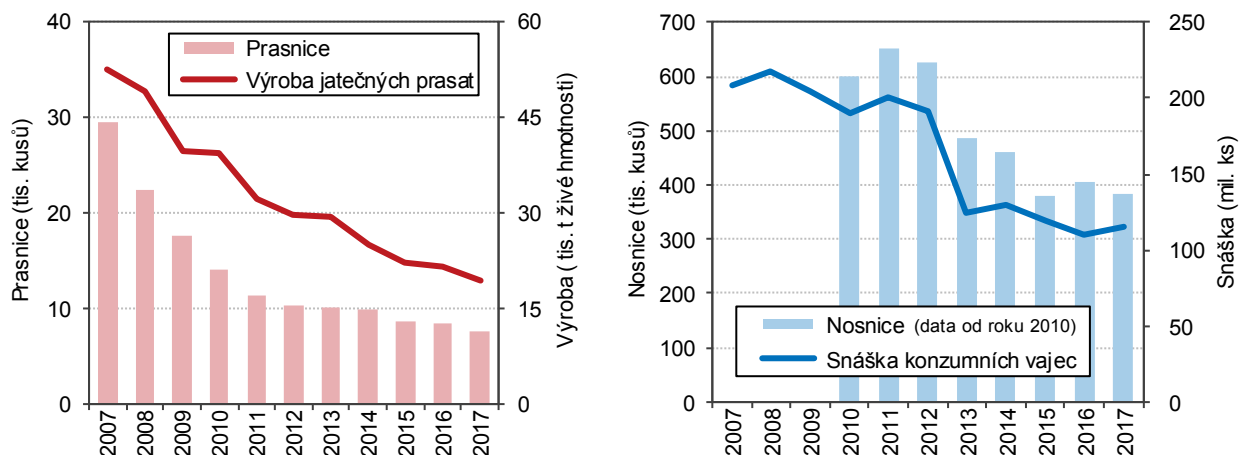

Výroba jatečného skotu se poslední dva roky snižovala; výroba jatečných prasat dlouhodobě strmě klesala.

Výroba jatečného skotu v kraji i v ČR kolísala, v letech 2016 a 2017 klesala. Výroba jatečných prasat stejně jako jejich chov v kraji strmě klesala – za deset let téměř o dvě třetiny. V ČR se výroba jatečných prasat za deset let také snížila, ale méně dramaticky (o jednu třetinu). Podíl jihočeských farmářů na celorepublikové výrobě jatečného skotu v roce 2017 činil 15 % a byl po Kraji Vysočina druhý nejvyšší. Podíl na výrobě jatečných prasat představoval 7 % a byl šestý nejvyšší.

Graf 3.11 Průměrné stavy prasnic a výroba jatečných prasat, průměrné stavy nosnic a snáška konzumních vajec v zemědělském sektoru Jihočeského kraje

Zdroj: ČSÚ

Snáška vajec byla proti roku 2010 o 39 % nižší...

Průměrný stav nosnic v jihočeském zemědělském sektoru v roce 2017 meziročně klesl a především kvůli propadu v roce 2013 byl o 36 % menší než v roce 2010. Snáška konzumních vajec byla oproti roku 2010 o 39 % nižší. V zemědělském sektoru ČR počty nosnic a snáška vajec kolísaly a od roku 2013 již spíše rostly, takže ve srovnání s rokem 2010 byl počet nosnic stejně jako snáška konzumních vajec vyšší o 19 %.

...a výroba jatečné drůbeže o 32 % nižší.

Výroba jatečné drůbeže od roku 2010 kolísala, v kraji měla na rozdíl od ČR sestupnou tendenci. Oproti roku 2010 byla v roce 2017 v jihočeském zemědělském sektoru o 32 % nižší, v ČR ale byla o 5 % vyšší. V roce 2017 se chovy jihočeských farmářů podílely na snášce vajec zemědělského sektoru ČR 8 % (v roce 2010 podíl 15 %), na výrobě jatečné drůbeže 11 % (v roce 2010 – 17 %). V regionálním srovnání patří v roce 2017 jihočeským zemědělcům šesté místo v produkci konzumních vajec a čtvrté místo ve výrobě jatečné drůbeže.

Průmysl

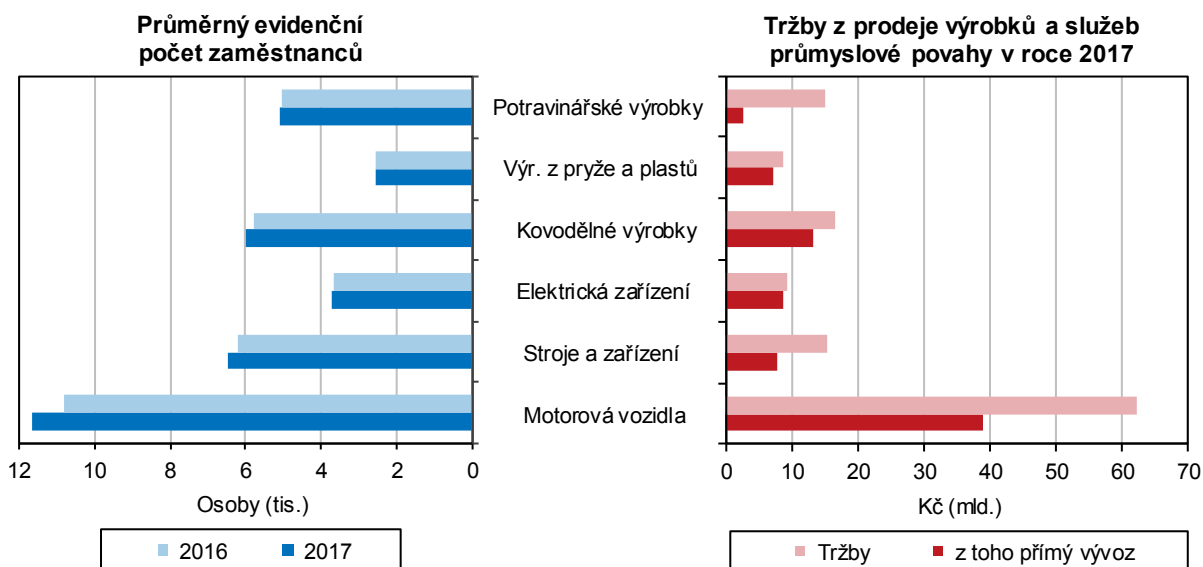
V kraji byla dynamika tržeb z průmyslové činnosti spíše nadprůměrná.

Mezi velké průmyslové podniky (se 100 a více zaměstnanci) se sídlem v kraji patřilo v roce 2017 celkem 156 podniků (o 4 více než v roce 2016). Jejich tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (dále jen „tržby“) dosáhly v roce 2017 více než 170 mld. Kč a podílely se na tržbách velkého průmyslu ČR 4,6 %. Tento podíl je sice nevýznamný, ale za posledních 10 let byl druhý nejvyšší; vyšší hodnotu dosáhl jen v roce 2016. Tržby jihočeských průmyslových podniků od roku 2011 rostly. Jejich dynamika byla v posledních deseti letech ve srovnání s ČR častěji značně nadprůměrná, pouze v letech 2009 a 2010 byl pokles tržeb v kraji hlubší a v roce 2012 a v roce 2017 byl nárůst tržeb mělčí.

Ze zpracovatelského průmyslu měla v kraji největší tržby výroba motorových vozidel...

Rozhodující objem tržeb vytváří zpracovatelský průmysl, v Jihočeském kraji se v roce 2017 podílel na tržbách průmyslu 93 %. Na tržbách zpracovatelského průmyslu v kraji se podílela ze 39 % výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, na dalších místech byla s podílem 10 % výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení, výroba strojů a zařízení jinde neuvedených a výroba potravinářských výrobků.

Graf 3.12 Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující výroby zpracovatelského průmyslu v Jihočeském kraji (podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji)
Zdroj: ČSÚ

...jejíž orientace tržeb na přímý vývoz se významně snížila.

Orientace tržeb na přímý vývoz, která se v posledních deseti letech zvyšovala (ze 49 % v roce 2008 na 73 % v roce 2016), v roce 2017 prudce klesla na 58 %. Ve zpracovatelském průmyslu se podíl tržeb za přímý vývoz meziročně snížil ze 75 % na 62 %. Za tímto poklesem stojí především snížení exportní závislosti výroby motorových vozidel z 91 % v roce 2016 na 63 % v roce 2017. Významně se snížila i exportní závislost výroby strojů a zařízení ze 65 % na 51 %. Jen nepatrně se snížil vysoký podíl tržeb za přímý vývoz v sekcích výroba pryžových a plastových výrobků a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (na 85 %, resp. 80 %). Z odvětví zpracovatelského průmyslu zaměstnávajících více než 2 tis. osob je v současnosti na přímý vývoz nejvíce orientována výroba elektrických zařízení (94 %) a naopak nejméně potravinářská výroba (17 % tržeb z přímého vývozu).

Počet zaměstnanců průmyslu meziročně rostl, nejvíce jich bylo zaměstnáno ve výrobě motorových vozidel.

Počet zaměstnanců průmyslových podniků kraje se 100 a více zaměstnanci se zvyšoval od roku 2010. V roce 2017 zaměstnával velký průmysl kraje 50,5 tis. osob (fyzické osoby), to je oproti roku 2016 o 3 % více. Jejich průměrná měsíční mzda meziročně vzrostla o 6,7 % na 29 005 Kč a byla o 10 % nižší než celorepublikový průměr. Nejvíce osob v kraji zaměstnávaly podniky s převažující činností výroba motorových vozidel, kde zaměstnanci ve srovnání s ostatními většími odvětvími zpracovatelského průmyslu pobírali nejvyšší mzdy (v průměru 32,8 tis. Kč).

Energetika

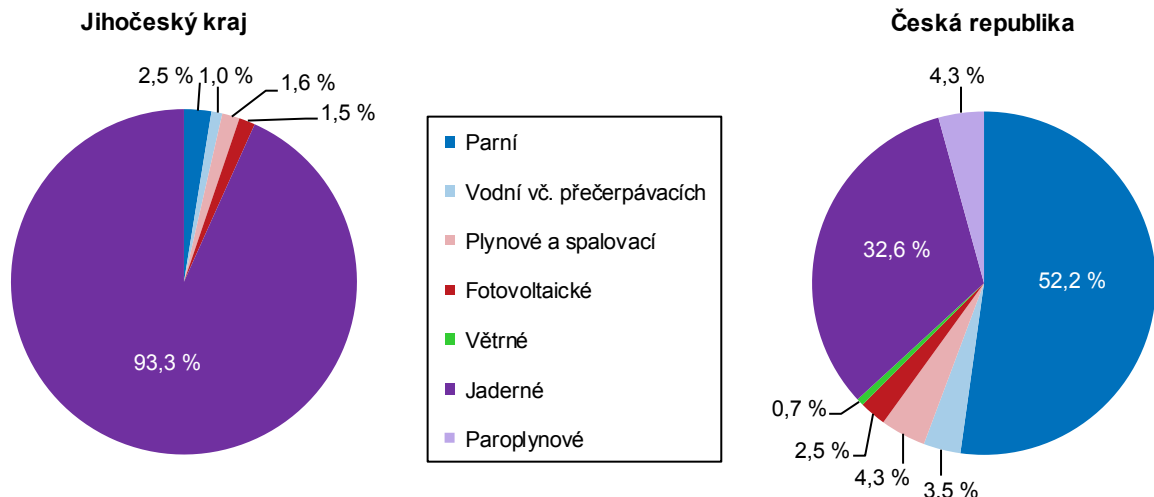
Z elektráren v Jihočeském kraji pocházela v roce 2017 pětina elektrické energie vyrobené v ČR.

Elektrárny na území Jihočeského kraje v roce 2017 vyrobily 17 664 GWh elektřiny, což představuje pětinu celorepublikové produkce elektrické energie. A zatímco v jižních Čechách byla většina elektřiny vyrobená z jádra (93 %), pocházela v celé České republice většina elektřiny z parních elektráren (52 %) a na jaderné elektrárny připadala jen necelá třetina celorepublikové výroby. Jihočeský kraj je od roku 2015 druhým největším výrobcem elektřiny po kraji Ústeckém, který se na celorepublikové produkci podílí 28 % a který většinu elektřiny vyrábí v parních elektrárnách (90 % z výroby v kraji). Na třetím místě v regionálním žebříčku výrobců je Kraj Vysočina (15 % z výroby ČR), který podobně jako Jihočeský kraj většinu elektřiny vyrábí z jádra (91 % výroby kraje).

Graf 3.13 Výroba elektřiny brutto^{*)} podle technologie elektráren v roce 2017

Pramen: ERÚ

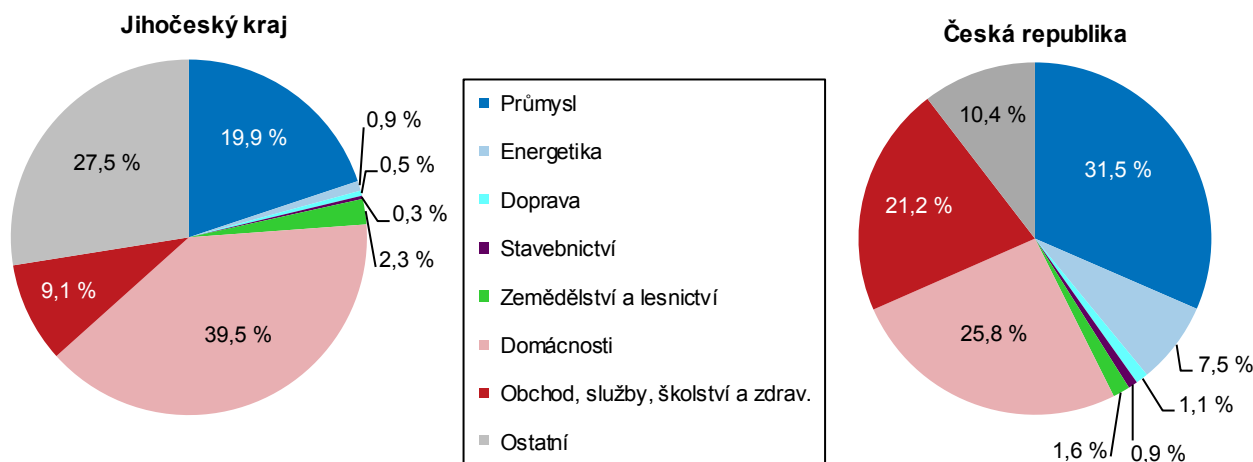
^{*)} výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů)

Jihočeský kraj se na celkové spotřebě elektřiny ČR podílel 5,4 %. Největší část spotřeby připadala v kraji na domácnosti.

V Jihočeském kraji se v roce 2017 spotřebovalo 3 162 GWh elektřiny, to je 5,4 % z celorepublikové spotřeby elektřiny. Nejvíce elektřiny v kraji spotřebují domácnosti (40 %), zatímco v celé ČR je to průmysl (30 %) a domácnosti jsou až na druhém místě s podílem 26 %. Vyšší podíl spotřeby domácností v kraji souvisí s nižší plynofikací kraje a s tím, že v jihočeských domácnostech se ve srovnání s průměrnou českou domácností elektřina používá ve větší míře jak na vaření, tak na ohřev vody, i na vytápění.

Graf 3.14 Spotřeba elektřiny netto^{*)} podle odvětví spotřeby v roce 2017

Pramen: ERÚ

^{*)} spotřeba elektřiny netto = celková spotřeba elektřiny brutto - (vlastní spotřeba na výrobu elektřiny + spotřeba na přečerpávání v přečerpávacích vodních elektrárnách + ztráty v sítích)

Spotřeba elektřiny v jihočeských domácnostech na 1 obyvatele je druhá nejvyšší mezi kraji.

Jihočeské domácnosti v přepočtu na 1 obyvatele spotřebovaly 1 955 kWh elektřiny za rok. V regionálním srovnání je tato hodnota druhá nejvyšší hned po Středočeském kraji; od celorepublikové hodnoty se liší o 36 %. Nejméně elektřiny na 1 obyvatele spotřebovaly domácnosti Jihomoravského a Moravskoslezského kraje.

Stavebnictví

Stavebnictví ČR se od roku 2014 pomalu vymaňuje z krize.

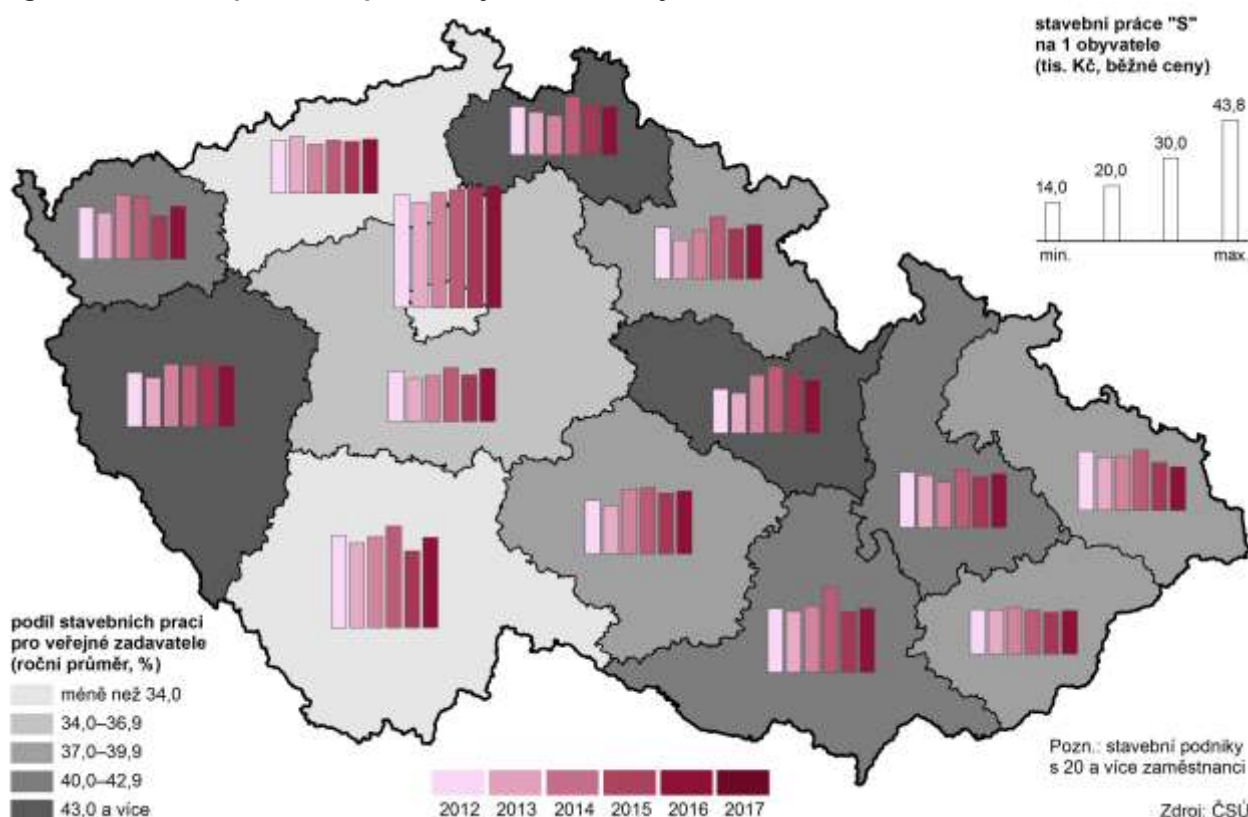
České stavebnictví, které od roku 2009 procházelo krizovým obdobím, v letech 2014 a 2015 ožilo v souvislosti s dočerpáváním evropských fondů. V roce 2016 však stavební aktivita poklesla a výsledky stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci naznačují pokles základní stavební výroby (ZSV) ještě v roce 2017. Výsledky podniků včetně menších stavebních firem (od 20 zaměstnanců) za ukazatel stavební práce „S“

provedené v tuzemsku však již v roce 2017 potvrzují meziroční nárůst. Ve srovnání s předkrizovým rokem 2008 však byl objem „S“ o 27 % nižší a ZSV podniků s 50 a více zaměstnanci byla oproti roku 2008 nižší o 30 %.

ZSV velkých stavebních firem Jihočeského kraje rostla i v době, kdy v ČR klesala. Podíl kraje na ZSV ČR se téměř zdvojnásobil.

Vývoj stavební výroby firem s 50 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji se od celorepublikového značně lišil, jakoby ho nezasáhla krize. Objem ZSV klesl až v roce 2011 a v letech 2012 a 2013 již díky inženýrskému stavitelství opět meziročně rostl. Snížil se znovu v roce 2014, kdy už většina krajů zaznamenala růst ZSV. V roce 2015 již ZSV jihočeských podniků také vzrostla a v roce 2016 stejně jako v ostatních krajích opět poklesla. V roce 2017 se kraj zařadil mezi regiony, ve kterých stavební výroba vzrostla, a její meziroční přírůstek byl druhý nejvyšší. Zásadou naprosto odlišného vývoje Jihočeský kraj jako jediný převýšil v roce 2017 hodnotu ZSV z roku 2008, a to o 28 %. Všechny ostatní regiony na objem ZSV roku 2008 ztrácejí 10 až 50 %. Podíl ZSV jihočeských stavebních podniků na celorepublikové hodnotě se tak zvýšil ze 4,5 % v roce 2008 na 8,2 % v roce 2017.

Ktg 3.3 Stavební práce „S“ podle kraje místa stavby v letech 2012 až 2017

V ZSV kraje mělo výraznou převahu inženýrské stavitelství.

V letech 2012 až 2017 se počet stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji pohyboval v rozmezí od 37 (v roce 2017) do 43 (v roce 2012). Zmíněné podniky se orientovaly převážně na inženýrské stavitelství. Jeho podíl na hodnotě ZSV v letech 2012 až 2017 dosahoval více než 73 % a byl oproti celorepublikovému (57–63 %) podstatně vyšší. Vyšší byl i ve srovnání se situací v kraji před rokem 2012.

Počet zaměstnanců ve stavebnictví se spíše snižoval. Jejich průměrná mzda byla ve srovnání s ČR vyšší.

Počet zaměstnanců, které zaměstnávaly velké stavební podniky Jihočeského kraje, od roku 2011 spíše klesal. V roce 2017 bylo v evidenčním počtu v průměru 6,6 tis. osob (fyzické osoby), to je o 4 % méně než v roce 2016 a o 12 % méně než v roce 2012. Průměrná měsíční mzda zaměstnanců jihočeských stavebních firem s 50 a více zaměstnanci v roce 2017 činila 34 680 Kč a průměr ČR převyšovala o 0,5 % (+174 Kč).

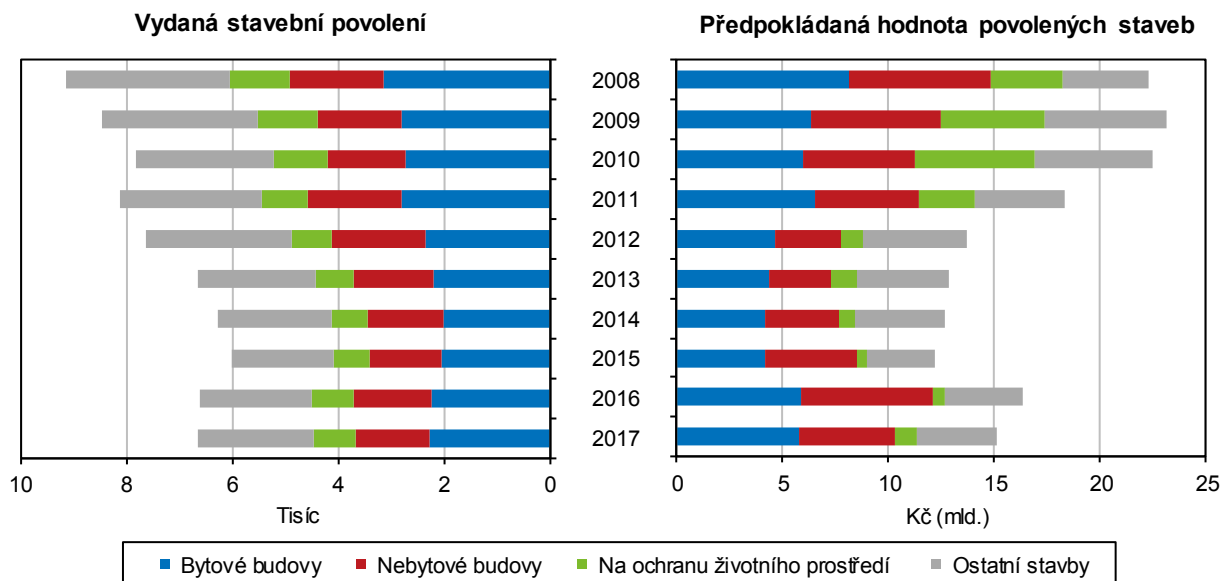

Propad objemu stavebních prací na stavbách v kraji v roce 2016 o 24 % byl nejhlubší od roku 2000.	Z údajů za stavební podniky s 20 a více zaměstnanci jsou získávány informace o územní realizaci výstavby. Objem stavebních prací „S“ na stavbách v kraji se během uplynulých deseti let meziročně snížil pětikrát, v roce 2009 a 2010, v roce 2012 a 2013 a v roce 2016, kdy šlo o nejhlubší pokles (o 24 %) od roku 2000. Tomuto propadu předcházela zvýšená stavební aktivita částečně způsobená dočerpáváním fondů z EU. V roce 2015 byly na území kraje provedeny stavební práce „S“ za 23 mld. Kč, což je dosud největší objem stavebních prací po roce 2000.
Stavební aktivita v kraji byla nadprůměrná.	Roční objem stavebních prací provedených v kraji v letech 2012 až 2017 převyšoval obvykle 20 mld. Kč a představoval 8,5 % z objemu stavebních prací provedených v tuzemsku.
Nejvíce se stavělo na Českobudějovicku a Tábořsku.	V přepočtu na 1 obyvatele byla stavební aktivita v kraji v posledním desetiletí nadprůměrná a s výjimkou let 2009 a 2010 druhá nejvyšší po Hlavním městě Praze.
Podíl prací pro veřejného zadavatele byl v roce 2017 nejnižší v historii kraje.	Během posledního desetiletí (2008–2017) byly na území kraje realizovány stavby úhrnem za 204 mld. Kč, polovina z tohoto objemu byla provedena v okrese České Budějovice. V přepočtu na 1 obyvatele náležela největší stavební aktivita opět okresu České Budějovice. Naopak nejmenší a prakticky stejný objem staveb po přepočtu na 1 obyvatele byl lokalizován do okresů Prachatice, Písek a Jindřichův Hradec.
Největší podíl prací pro veřejné zadavatele měly v uplynulém desetiletí okresy Tábor a Strakonice.	Z objemu prací provedených na území Jihočeského kraje tvořily v letech 2007 až 2010 téměř polovinu práce pro veřejné zadavatele a ve srovnání s ČR byl tento podíl nadprůměrný. Od roku 2011 již byl podprůměrný a klesal až na 29 % v roce 2014. V roce 2015 se v souvislosti s dočerpáváním evropských fondů přechodně zvýšil, ale v posledních dvou letech opět klesal, až v roce 2017 dosáhl historicky nejnižší hodnoty 26 %. V regionálním srovnání to byl druhý nejnižší podíl po Hl. městě Praze.
Počet stavebních povolení se po roce 2015, kdy byl historicky nejnižší, začal zvyšovat.	Mezi jihočeskými okresy měl v uplynulém desetiletí největší podíl prací pro veřejné zadavatele na celkovém objemu staveb „S“ okres Tábor (v průměru 61 % díky výstavbě před rokem 2016) a Strakonice (53 %, především zásluhou výstavby v roce 2008 a 2015) a naopak nejnižší okres České Budějovice (25 %). V Jihočeském kraji tento podíl za desetiletí představoval 38 %. V samotném roce 2017 byl nejvyšší podíl prací pro veřejné zadavatele vykázan v okresech Jindřichův Hradec a Prachatice (40 % a 39 %).
Orientační hodnota nově povolených staveb se snižovala.	V roce 2017 bylo jihočeskými stavebními úřady vydáno 6 660 stavebních povolení. V uplynulém desetiletí se počet vydaných stavebních povolení až do roku 2015 většinou snižoval až na historicky nejnižší hodnotu 6 009 povolení. Poté se v roce 2016 zvýšil o desetinu a v roce 2017 vzrostl o 1 %. Počet vydaných stavebních povolení za rok 2017 byl oproti roku 2007 nižší o 25 %, klesl zejména počet povolení na bytové budovy (o 28 %). Celorepublikově byl vývoj počtu stavebních povolení obdobný jako v jižních Čechách, nejméně stavebních povolení bylo v ČR vydáno v roce 2014.
Pokles průměrné hodnoty staveb zaznamenaly zejména stavby na ochranu životního prostředí.	Orientační hodnota staveb povolených v Jihočeském kraji klesala v letech 2010 až 2015 zpočátku strmě a pak pozvolna především kvůli hodnotě staveb na ochranu životního prostředí. V roce 2016 se meziročně zvýšila o víc než jednu třetinu díky rostoucí hodnotě povolených bytových a nebytových budov, ale v roce 2017 o 8 % klesla (pokles hodnoty nebytových budov). Během posledních 10 let byly v kraji povoleny stavby v předpokládané hodnotě 169 mld. Kč.
	Průměrná hodnota na jedno stavební povolení dosáhla maximální hodnoty v roce 2009 a 2010 (2,7 mil. Kč a 2,9 mil. Kč). Další dva roky se meziročně propadala o 20 % na 1,8 mil. Kč v roce 2012 a od roku 2013 až do roku 2016 opět meziročně rostla. V roce 2017, kdy klesla, dosáhla necelé 2,3 mil. Kč. Velké rozdíly v průměrné hodnotě povolených staveb byly zaznamenány především u staveb na ochranu životního

prostředí (od necelých 0,8 mil. Kč v roce 2016 po 5,6 mil. Kč v roce 2010) a u staveb nebytových budov (od 1,8 mil. Kč v roce 2012 po 4,2 mil. Kč v roce 2016).

Graf 3.15 Vydaná stavební povolení podle typů výstavby v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Největší počet stavebních povolení byl vydán v okrese České Budějovice.

Z hlediska vnitroregionálního byl za poslední desetiletí největší počet stavebních povolení vydán v okresech České Budějovice (26 % z krajského počtu), Jindřichův Hradec (18 %) a Tábor (16 %), předpokládaná hodnota staveb povolených za 10 let dosáhla v okrese České Budějovice 49 mld. Kč (29 % z kraje), Tábor 29 mld. Kč (17 %) a Jindřichův Hradec 23 mld. Kč (13 %). V samotném roce 2017 je umístění okresů podle počtu vydaných povolení stejné jako v desetiletém období, podle hodnoty povolených staveb se liší umístění na třetím místě – v roce 2017 náleží okresu Písek.

Bytová výstavba

Výstavba bytů reagovala na oživení ekonomiky se zpožděním.

Oživení ekonomiky, které přineslo v rámci ČR i rozvoj bytové výstavby, se v Jihočeském kraji projevilo se zpožděním. Zatímco v ČR se počet zahájených bytů zvyšoval již od roku 2014 každoročně v průměru o 9 %, v Jihočeském kraji se zvýšil až v roce 2016 a to rovnou o 51 % především díky rozsáhlé výstavbě bytových domů. Tehdy byla započata výstavba téměř 2,0 tis. bytů, z toho bylo 473 bytů v nových bytových domech (větší počet bytů v nových bytových domech byl naposledy zahájen v roce 2008). V roce 2017 se již výstavba bytových domů v takovém rozsahu nezopakovala a celkový počet zahájených bytů se meziročně snížil na 1,7 tis.

Počet dokončených bytů, který se v ČR zvyšoval od roku 2015, v Jihočeském kraji klesal až do roku 2016, kdy byl v kraji dokončen nejnižší počet bytů od roku 2000. Až v roce 2017 se zvýšil o necelé 1 %.

Většina nových bytů je v rodinných domech.

V bytové výstavbě dlouhodobě převažují byty v nových rodinných domech (RD). Zatímco počet zahájených bytů v nových RD se v Jihočeském kraji od roku 2015 postupně zvyšoval, počet dokončených bytů v letech 2014 až 2017 kolísal kolem hodnoty 900 bytů. Ve struktuře bytové výstavby se od roku 2007 byty v nových RD podílely na celkovém počtu zahájených i dokončených bytů alespoň 60 %, pouze v roce 2016 díky významné výstavbě bytových domů představoval jejich podíl na celkovém počtu zahájených bytů 55 %. Nejvyšší podíl na počtu zahájených bytů dosáhly RD v roce 2015 – 75 %, a na počtu dokončených bytů v roce 2013 – 80 %.

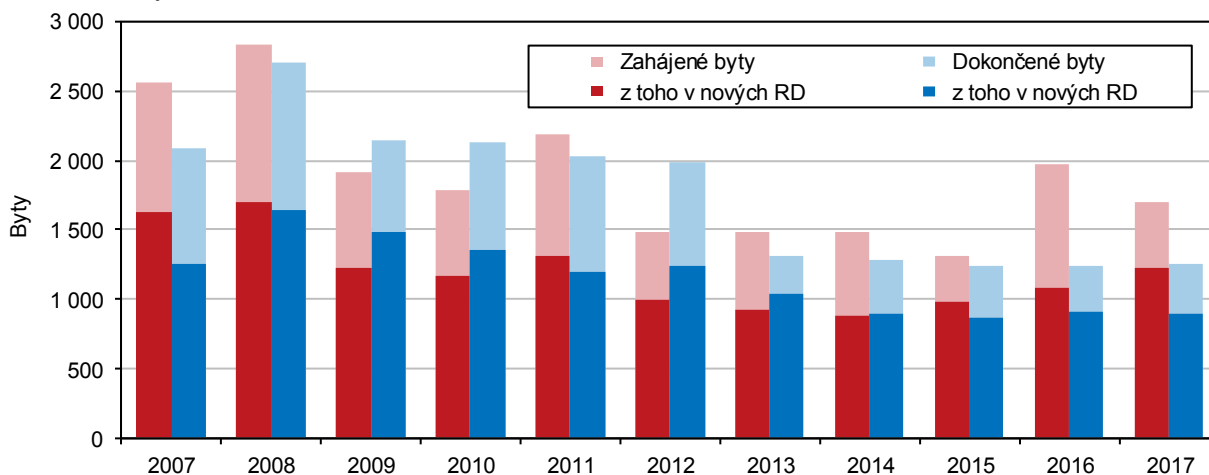
Druhou nejpočetnější skupinou byly byty v bytových domech. Protože jejich výstavbou se často realizují větší urbanistické celky, počty jejich zahájených i dokončených bytů

značně kolísají. V úhrnu let 2012–2017 se na zahájených bytech podílely 15 % a na dokončených bytech 21 %.

Graf 3.16 Bytová výstavba v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

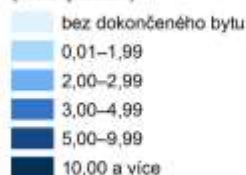

Absolutně nejvíc bytů bylo dokončeno v krajském městě a jeho okolí, ...

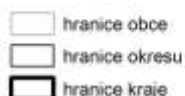
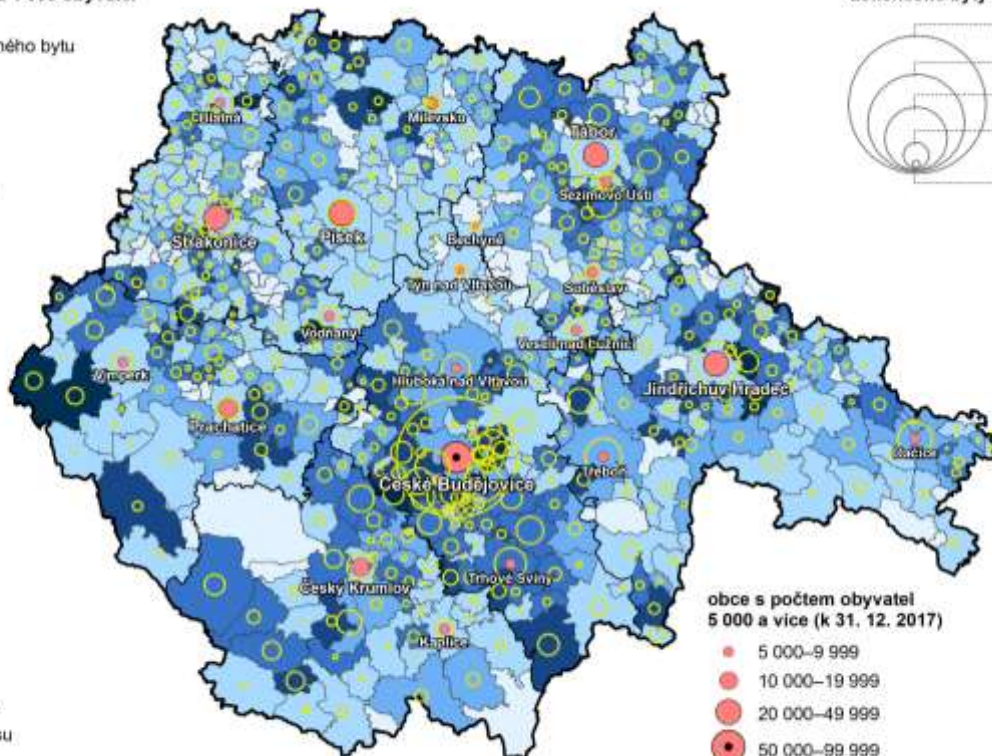
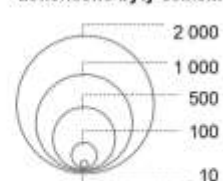
Od roku 2012 bylo v kraji dokončeno více než 8,3 tis. bytů. Téměř pětina (19 %) z nich připadala na krajské město. Dokončených 1 565 bytů řadí České Budějovice na šesté místo v celorepublikovém žebříčku obcí. Na druhém a třetím místě podle počtu dokončených bytů v letech 2012 až 2017 jsou s velkým odstupem okresní města Tábor (214 bytů) a Jindřichův Hradec (207 bytů). Na dalších místech s méně než 160 a více než 100 dokončenými byty za posledních 6 let jsou města Strakonice, Třeboň, Dačice a Trhové Sviny, mezi které se vklínily obce Srubec a Litvinovice sousedící s krajským městem.

Ktg 3.4 Bytová výstavba v obcích Jihočeského kraje v letech 2012 až 2017

dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)

dokončené byty celkem

Zdroj: ČSÚ

... v přepočtu na 1 tis. obyvatel na Šumavě – v obcích Kvilda a Borová Lada, kde se jedná hlavně o byty k rekreaci.

Bytová výstavba se ale nesoustřeďovala jen na města a jejich okolí. Nové byty byly dokončovány i v horských či rekreačních oblastech s relativně řídkým osídlením, kde šlo spíše o byty k rekreaci. Nejvyšší intenzitu dokončování bytové výstavby má mezi jihočeskými obcemi v letech 2012–2017 Kvilda, kde bylo v průměru každým rokem dokončeno 32 bytů v přepočtu na 1 tis. obyvatel. To Kvildu v celorepublikovém žebříčku řadí na osmé místo; vše díky výstavbě do roku 2016, v roce 2017 tam nebyl zkolaudován žádný byt. Na třetím místě podle intenzity výstavby v Jihočeském kraji se umístila obec Borová Lada. Přestože v těchto šumavských obcích vznikaly nové byty, vlivem stěhování zde obyvatel spíše ubývalo.

Vyšší intenzita dokončování bytové výstavby je také v blízkosti velkých měst.

Další přední místa v intenzitě bytové výstavby obsadily v kraji obce zpravidla v těsném sousedství větších měst – Adamov, Jivno, Vráto a Srubec u Českých Budějovic, Kačlehy, Rodvínov a Žďár u Jindřichova Hradce, Nasavrky na Tábořsku a Babice v okrese Prachatice. Zde šlo především o byty k trvalému bydlení, počet obyvatel se tam díky stěhování zvýšil.

V letech 2012–2017 nebyl v kraji dokončen žádný byt v 16 % obcí.

Protipólem vysoké stavební aktivity bylo 102 obcí, ve kterých nebyl v letech 2012–2017 zkolaudován žádný byt. Šlo zejména o malé obce, jejich podíl na počtu obyvatel kraje představoval 2 %. Největší obcí (s více než 500 obyvateli) bez nových bytů byl Osek na Strakonicku a Písečné na Jindřichohradecku.

Intenzita dokončování bytové výstavby v Jihočeském kraji byla šestá nejvyšší mezi kraji, intenzita zahajování bytů byla pátá nejvyšší.

V Českých Budějovicích bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel každoročně dokončeno 2,8 bytu; což je zařadilo na 214. místo mezi jihočeskými obcemi. V Jihočeském kraji bylo v letech 2012–2017 na 1 tis. obyvatel každoročně v průměru dokončeno 2,2 bytu, to je méně než v průměru za ČR (2,5). V regionálním srovnání se kraj umístil na šestém místě. Nejvyšší intenzitu dokončování bytové výstavby měl Středočeský kraj a Hl. město Praha (oba v průměru 3,9 bytů na 1 tis. obyv.), naopak nejnižší Ústecký kraj (v průměru 1,1 dokončených bytů na 1 tis. obyv.).

Pokud jde o intenzitu zahajování bytové výstavby, v Jihočeském kraji byla v letech 2012–2017 v průměru každoročně zahájena výstavba 2,5 bytů v přepočtu na 1 tis. obyvatel, což kraj zařadilo na 5. místo mezi regiony. S nejvyšší intenzitou byla výstavba bytů zahajována ve Středočeském kraji (3,8 bytu) a v Jihomoravském kraji a Hl. městě Praze (v obou 3,0 bytu), s nejnižší v Ústeckém kraji (1,3 bytu).

Cestovní ruch

Jihočeský kraj měl největší počet HUZ a třetí nejvyšší návštěvnost mezi kraji ČR.

Jihočeský kraj měl mezi regiony největší počet hromadných ubytovacích zařízení (HUZ), druhý největší počet lůžek po Hlavním městě Praze a největší počet míst pro stany a karavany. V roce 2017 bylo v kraji 1 136 hromadných ubytovacích zařízení a v nich přes 57 tis. stálých lůžek (11 % z kapacity ČR) a víc než 13 tis. míst pro stany a karavany (27 % z celé ČR). Počtem hostů v hromadných ubytovacích zařízeních se kraj zařadil na třetí místo s podílem 7,8 % na ČR, v pořadí podle počtu přenocování si pohoršil, s podílem 7,6 % obsadil 4. místo. Nejvíce hostů se ubytovalo v Praze a Jihomoravském kraji, v počtu přenocování byl na druhém místě po Hlavním městě Praze Karlovarský kraj především díky lázeňským ubytovacím zařízením a na třetím místě byl Královéhradecký kraj.

Výkony HUZ v kraji stále rostly a byly nejlepší od roku 2012.

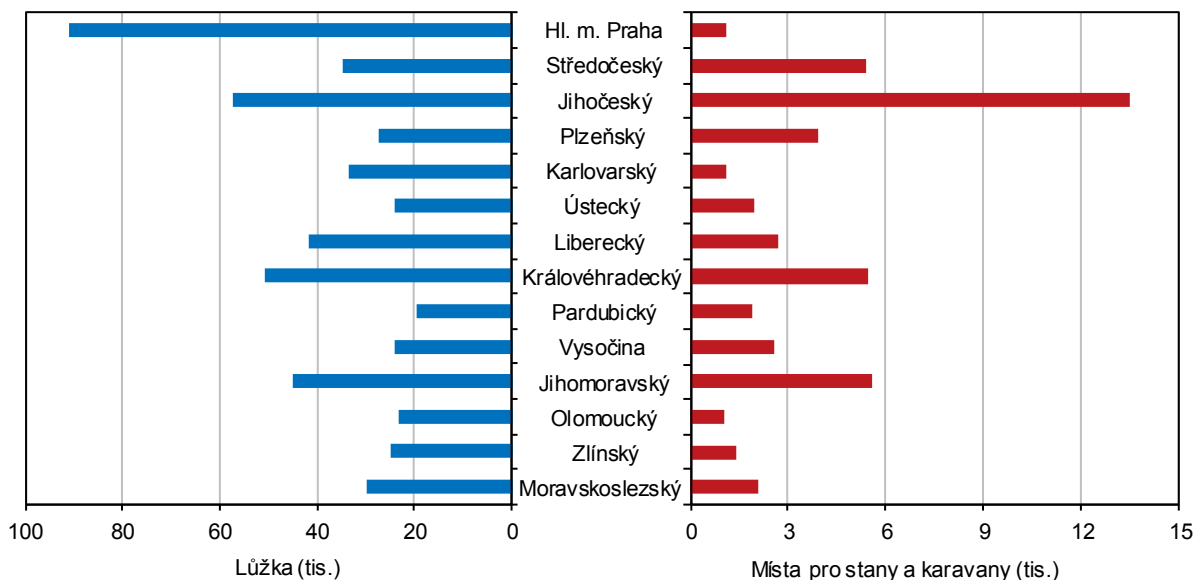
HUZ Jihočeského kraje zaznamenávají již čtvrtým rokem (od dubna 2014) v průběhu celého roku zvýšený zájem o ubytování. Pokud bychom vývoj hodnotili jen na základě ročních údajů, tak počet hostů domácích i zahraničních a počet přenocování hostů celkem a těch ze zahraničí rostou již po dobu pěti let od roku 2013. U přenocování tuzemských návštěvníků došlo v letech 2013 a 2017 k nepatrnému meziročnímu poklesu.

Výkony HUZ Jihočeského kraje v roce 2017 byly nejlepší od roku 2012³. Oproti roku 2012 se v HUZ kraje zvýšil počet tuzemských hostů o jednu třetinu a jejich přenocování o 26 %, počet zahraničních návštěvníků vzrostl o 59 % a počet jejich přenocování o 33 %. Vynikající výsledky za hromadná ubytovací zařízení vykázaly i ostatní kraje, celkový počet hostů i jejich přenocování rostl ve všech krajích od roku 2015.

Graf 3.17 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2017

Zdroj: ČSÚ

Mezi ubytovanými hosty převládala tuzemská klientela, v čele zahraničních hostů byli poprvé v historii kraje Číňané.

V HUZ Jihočeského kraje se v roce 2017 ubytovalo 1 mil. 562 tis. hostů, kteří zde v průměru strávili 2,6 noci. Hosté pocházeli z 66 % z ČR a z 34 % z ciziny. Ve složení zahraničních návštěvníků posilovali své zastoupení turisté z Asie, především z Číny, na úkor hostů z Evropy. V roce 2017 se poprvé v historii objevili na prvním místě mezi cizinci Číňané, kterých přijelo do jižních Čech více než 100 tis. a na počtu cizinců se podíleli 19 %. Odsunuli tak do té doby nejčastější návštěvníky z Německa, kterých přijelo 79 tis. (15 %), na druhé místo. Na dalších místech figurovaly další asijské země Tchaj-wan (10 %) a Jižní Korea (8 %) a za nimi na pátém místě byli Rakušané (7 %). Z hlediska počtu přenocování byli díky delším pobytům na prvním místě Němci a na druhém Nizozemci, kteří se v HUZ zdrželi nejdéle ze všech hostů (5 noci). Asijsí hosté v HUZ přenocují zpravidla jen jednu noc.

Počet hostů z Asie byl v roce 2017 ve srovnání s rokem 2012 o 150 % vyšší.

Rostoucí zájem klientely z asijských zemí o Jihočeský kraj dokládá nárůst počtu hostů z Asie proti roku 2012 o 150 %. Za stejnou dobu se počet zahraničních hostů z Evropy zvýšil o 22 %. Zatímco v roce 2012 se klientela z Asie podílela na počtu zahraničních hostů 28 %, v roce 2017 již její podíl vzrostl na 44 %. Největší část zahraniční klientely v rozdělení podle kontinentů i nadále tvořili hosté z evropských zemí, ale jejich podíl se snížil z 65 % v roce 2012 na 50 % v roce 2017.

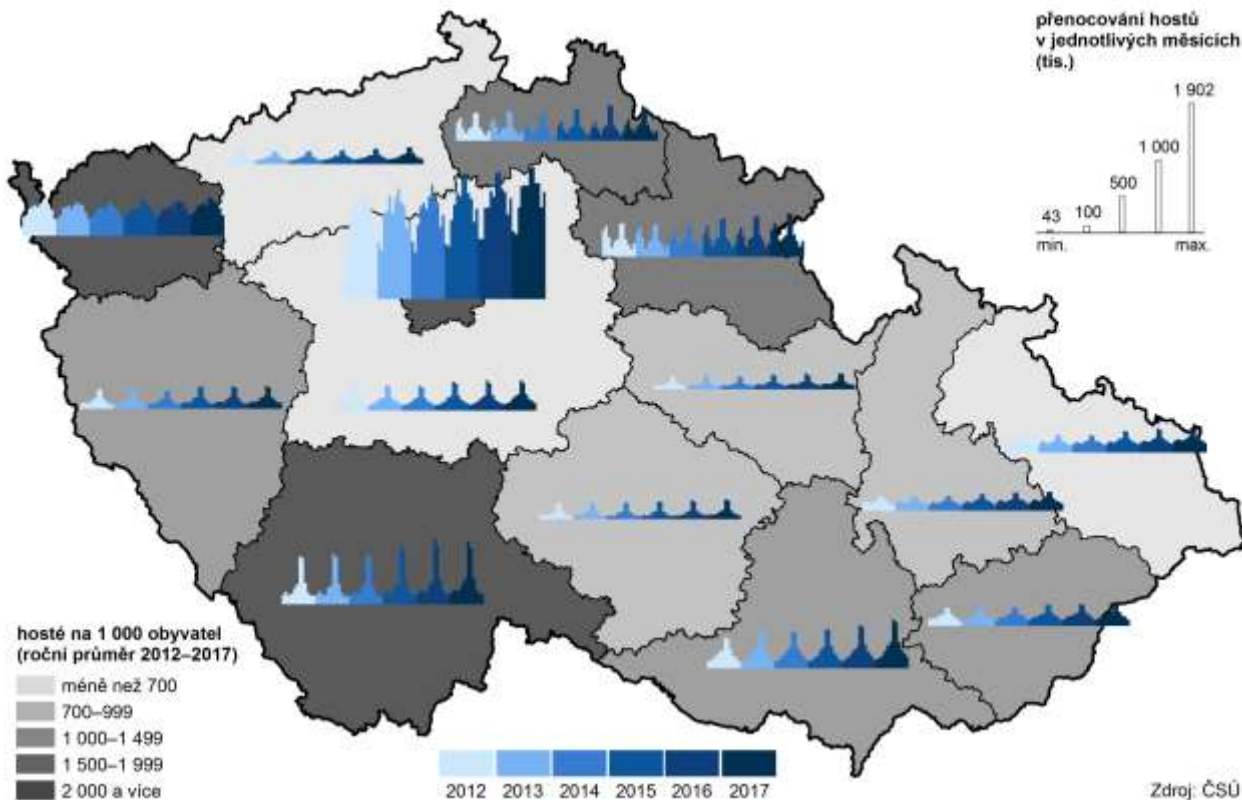
V roce 2017 se v kraji nejvíc hostů ubytovalo v Českém Krumlově, Českých Budějovicích a v Lipně nad Vltavou.

Podle výsledků za HUZ ve městech a obcích byla v roce 2017 nejvíc navštěvovaná Praha se 7,7 mil. ubytovanými hosty (38,3 % z ČR), na druhém místě bylo Brno se 723 tis. hosty (podíl 3,6 %), třetí Karlovy Vary s 370 tis. hosty. Po Mariánských Lázních, Špindlerově Mlýně a Plzni byl na sedmém místě Český Krumlov s 249 tis. hosty a v první desítce byly i České Budějovice s 213 tis. hosty. Města Český Krumlov a České Budějovice se na počtu hostů ubytovaných v HUZ v kraji podílela

³ Na základě projektu Ministerstva pro místní rozvoj "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" byl aktualizován Registr hromadných ubytovacích zařízení ČSÚ a došlo k revizi dat kapacit i návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Nové srovnatelné časové řady jsou publikované od roku 2012.

16 % a 14 %. Na třetím místě se v kraji umístilo Lipno nad Vltavou s 89 tis. ubytovanými, za ním Hluboká nad Vltavou se 75 tis. a Třeboň se 70 tis. ubytovanými hosty. Co do počtu přenocování vedla v Jihočeském kraji díky lázeňství Třeboň, kde se hosté v roce 2017 ubytovali na 408 tis. nocí, na druhém místě bylo Lipno nad Vltavou s 395 tis. noclehy a třetí byl Český Krumlov s 348 tis. noclehy.

Ktg 3.5 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 až 2017

Podle výsledků VŠCR byl v roce 2017 při cestách ve volném čase občanů ČR druhým nejčastějším cílem delších i kratších cest Jihočeský kraj.

Informace o cestách obyvatel České republiky v jejich volném čase přináší výsledky Výběrového šetření cestovního ruchu⁴ (VŠCR). Z nich vyplývá, že v letech 2012 až 2017 byl Jihočeský kraj vybírán za cíl delších cest jako druhý nejčastější hned po kraji Středočeském. Kratší cesty ve volném čase, mezi které patří i víkendové pobyty na chatách a chalupách, měly tradičně nejčastěji za cíl Středočeský kraj. A protože preference obyvatel pro kratší cesty se měnily, měnilo se i umístění Jihočeského kraje. V letech 2012, 2014 a 2017 byl vybírán jako druhý nejčastější cíl, ale v roce 2013 obsadil až páté místo, v roce 2015 čtvrté místo a v roce 2016 třetí místo. V roce 2017 směřovalo do jižních Čech na delší cesty více než 1,1 mil. osob (podíl na ČR 13 %) a na kratší cesty 2,3 mil. osob (podíl na ČR 11 %).

⁴ Výběrové šetření cestovního ruchu (VŠCR) se provádí každý měsíc v náhodně vybraném vzorku domácností. Všechny osoby ve věku 15 a více let vybraných domácností jsou dotazovány na jejich cesty (služební a soukromé) mimo obvyklé prostředí (bydliště, internát apod.), přičemž není podstatné, kde respondenti nocovali. Ve výsledcích jsou pak cesty rozlišovány na tuzemské a zahraniční. Soukromé cesty jsou rozděleny podle délky trvání na delší – se čtyřmi a více noclehy – a kratší – s jedním až třemi noclehy (včetně víkendových pobytů). Výsledky šetření jsou přepočteny na populaci České republiky ve věku 15 a více let.

